

Udkast til

Forslag til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Ændring af reglerne om bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser m.v. og ændring af reglerne om adgang til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, [som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 2623 af 28. december 2021], foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, ændres »3 år, eller« til: »2 år, jf. dog § 37 m, eller«.
2. I § 9, stk. 4, 1. pkt., og § 44 a, stk. 5, ændres »stk. 27« til: »stk. 26«.
3. I § 9, stk. 4, 2. pkt., stk. 39, og § 48 g ændres »stk. 36-38« til: »stk. 35-37«.
4. I § 9, stk. 6, nr. 1, stk. 19, 3. pkt., stk. 24, 3. pkt., § 19, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., og nr. 7, 2. pkt., ændres »stk. 31« til: »stk. 30«.
5. I § 9, stk. 14, 1. pkt., ændres »stk. 23« til: »stk. 22«.
6. I § 9, stk. 17, ændres »stk. 12, 13 eller 17« til: »stk. 12-14 eller 18«.
7. I § 9, stk. 18, 2. pkt., ændres »stk. 13« til: »stk. 14«.

8. I § 9, stk. 20, nr. 1, ændres »hvor forælderen har haft opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år, jf. stk. 1, nr. 2, litra d« til: »hvor det efter stk. 1, nr. 2, litra d, jf. § 37 m, er muligt at opnå opholdstilladelse efter bestemmelsen eller, hvis fristen bliver kortere end 3 måneder som følge af ophævelse af en beslutning efter § 37 m, fra tidspunktet for ophævelse af denne beslutning«.

9. § 9, stk. 21, ophæves.

Stk. 22-43 bliver herefter stk. 21-42.

10. I § 9, stk. 22, der bliver stk. 21, ændres »stk. 32« til: »stk. 31«.

11. I § 9, stk. 27, 2. pkt., der bliver stk. 26, 2. pkt., ændres »stk. 26« til: »stk. 25«.

12. I § 9, stk. 29, der bliver stk. 28, stk. 30, 1. pkt., der bliver stk. 29, 1. pkt., stk. 31, 3. pkt., der bliver stk. 30, 3. pkt., § 19, stk. 1, nr. 4, nr. 6, 1. pkt., og nr. 7, 1. pkt., ændres »stk. 24« til: »stk. 23«.

13. I § 9, stk. 32, 1. pkt., der bliver stk. 31, 1. pkt., ændres »stk. 22« til: »stk. 21«.

14. I § 9, stk. 36, 1. pkt., der bliver stk. 35, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«, og to steder ændres »stk. 34« til: »stk. 33«.

15. I § 9, stk. 37, 1. pkt., der bliver stk. 36, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«, og »stk. 35« ændres til: »stk. 34«.

16. I § 9, stk. 38, 1. pkt., der bliver stk. 37, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«.

17. I § 9, stk. 40, 1. pkt., der bliver stk. 39, 1. pkt., ændres »stk. 34« til: »stk. 33«, og »stk. 35« ændres til: »stk. 34«.

18. I § 9, stk. 42, der bliver stk. 41, to steder i § 19, stk. 1, nr. 16, i § 40 d og i § 48 f, 1. pkt., ændres »stk. 34 og 35« til: »stk. 33 og 34«.

19. I § 9, stk. 43, der bliver stk. 42, ændres »stk. 36-40« til: »stk. 35-39«.

20. I § 9 c, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 2-24, 34 og 35« til: »stk. 2-23, 33 og 34«.

21. I § 9 c, stk. 1, 3. pkt., ændres »stk. 26-33 og 36-43« til: »stk. 25-32 og 35-42«.

22. I § 9 h, stk. 7, § 33 a, stk. 1, og § 33 b, stk. 1, nr. 4, ændres »stk. 25« til: »stk. 24«.

23. I § 11 indsættes efter stk. 12 som nyt stykke:

»Stk. 13. Medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, som indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse senest 2 år efter en afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, eller senest 2 år efter indrejsen, hvis udlændingen på tidspunktet for afgørelsen efter § 17, stk. 3, opholdt sig uden for landet. Fristen regnes tidligst fra det fyldte 17. år. Tidsubegrænset opholdstilladelse kan meddeles, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-4 og 6-7, samt følgende betingelser, jf. dog stk. 18:

- 1) Udlændingen har ikke i det sidste år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.
- 2) Udlændingen har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse, jf. stk. 8, nr. 1, eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.
- 3) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.«

Stk. 13-19 bliver herefter stk. 14-20.

24. § 17, stk. 2, ophæves, og i stk. 3 og 4, der bliver stk. 2 og 3, udgår »og 2«.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

25. § 17, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., ophæves.

26. I § 17 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 2, som nyt stykke:

»Stk. 3. Medmindre varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, anses en opholdstilladelse ikke for bortfaldet efter stk. 1, hvis udlændingens

ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

27. Efter § 37 l indsættes:

»§ 37 m. Udlænde- og integrationsministeren kan i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark beslutte at forlænge perioden på 2 år, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, til 3 år.«

28. § 44 c affattes således:

»§ 44 c. Kommunalbestyrelsen videregiver uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration oplysninger om en mindreårig udlænding, hvis kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet. Kommunalbestyrelsen videregiver løbende til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration nye oplysninger omfattet af 1. eller 2. pkt.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen om en mindreårig udlænding, når Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet.

Stk. 3. Til brug for vurderingen efter § 17, stk. 3, og § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, kan Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration afholde en samtale med en mindreårig udlænding uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til den mindreårige udlændings bedste taler herfor (børneoplysningssamtale). Den mindreårige udlænding har ret til at lade sig bistå af andre. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan tilsidesætte en mindreårig udlændings valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil

varetage udlændingens interesser. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for, at den mindreårige udlænding kan udtrykke sig frit. En bisidder for en mindreårig udlænding skal være fyldt 15 år. Straffelovens §§ 152-152 f finder tilsvarende anvendelse for bisiddere for mindreårige udlændinge.«

29. I § 46, stk. 1, ændres »stk. 26, 27 og 36-38« til: »stk. 25, 26 og 35-37«.

30. I § 46, stk. 6 og 7, udgår », stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17«.

31. I § 46 a, stk. 2, nr. 1, og § 46 a, stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2 og 3«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 2. Ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, regnes fristen i udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 8, fra lovens ikrafttræden, hvis fristen som følge af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, som ændret ved dennes lovs § 1, nr. 1, vil blive kortere end 3 måneder.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 31, 3. pkt., stk. 42, og § 11, stk. 19, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 30, 3. pkt., stk. 41, og § 11, stk. 20.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3.1. Ophævelse af 3-månedersreglen for bortfald af opholdstilladelse ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration
 - 2.1.3.2. Nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen
 - 2.2. Ophævelse af egen drift-sagsbehandling og den skærpede vurdering ved familiesammenføring med børn
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Ny videregivelsespligt og hjemmel til børneoplysningssamtale uden deltagelse af forældre
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3.3.1. Ny videregivelsespligt for kommunerne i sager om genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen
 - 2.3.3.1.1. Forholdet til databeskyttelsesreglerne
 - 2.3.3.2. Børneoplysningssamtaler uden deltagelse af forældremyndighedsindehaveren
 - 2.4. Ny særlig adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
 - 2.5. Ændring af reglerne om adgang til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus

- 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.1.1. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen M.A. mod Danmark
- 2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
- 2.5.3. Den foreslåede ordning
 - 2.5.3.1. Ændring af perioden for udskydelse af familiesammenføring
 - 2.5.3.2. Håndtering af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark
- 3. Ligestillingsmæssige konsekvenser
- 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Klimamæssige konsekvenser
- 8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Hørte myndigheder og organisationer mv.
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Folketinget vedtog i marts 2021 regeringens lovforslag om en styrket indsats mod negativ social kontrol (lov nr. 415 af 13. marts 2021 om ændring af straffeloven, lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven (Styrket indsats mod negativ social kontrol m.v.) og lov nr. 416 af 13. marts 2021 om ændring af udlændingeloven (Skærpelse af regler om familiesammenføring med børn og regler om udvisning)).

Dette lovforslag har til formål at fortsætte indsatsen mod negativ social kontrol ved at sikre, at et barns opholdstilladelse som det klare udgangspunkt ikke bortfalder efter et længerevarende ophold i udlandet som led genopdragelsesrejse m.v.

Regeringen er meget opmærksom på, at der forekommer tilfælde af genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for mindreårige udlændinge, og på de konsekvenser det kan have for børnene.

Det kan være ud fra en forestilling – typisk hos forældrene – om, at deres barn har taget danske kulturelle og sociale normer til sig og derfor er blevet

for dansk set i forhold til værdierne i et oprindelsesland, som forældrene stadig identificerer sig med og tillægger stor betydning. Det kan også være med henblik på, at barnet skal indgå i et arrangeret tvangsægteskab.

Regeringen finder det uacceptabelt, at børn mod deres vilje fastholdes i social kontrol og sendes til et andet land med det formål at fralægge sig danske normer og værdier.

Det er regeringens opfattelse, at de gældende regler for bortfald af opholdstilladelser rammer børn, der er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlands udlandsophold af negativ betydning, uhensigtsmæssigt.

Regeringen ønsker derfor et nyt udgangspunkt for bortfald af en opholdstilladelse i disse tilfælde, der skal virke som en forsikring for udlændinge, der som mindreårige sendes på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning, om, at den pågældende ved tilbagevenden til Danmark ikke skal risikere usikkerhed om sit opholdsgrundlag og opleve at skulle bøde for forældrenes handlinger.

En ændring af bortfaldsreglerne kan i denne forbindelse ikke stå alene, og derfor ønsker regeringen at styrke ordningen ved en udvidet pligt for kommunerne til at videregive oplysninger, der er relevante for udlændingemyndighederne i forhold til at kunne identificere tilfælde af genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning.

I den forbindelse foreslår regeringen endvidere, at udlændingemyndighederne skal kunne afholde en samtale med en mindreårig udlænding uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til den mindreårige udlændings bedste taler herfor. En sådan samtale skal både kunne tilbydes på myndighedernes initiativ eller efter den mindreåriges eget ønske.

Endvidere foreslår regeringen en ny særlig adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse for udlændinge, der har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, og som konsekvens heraf ikke har haft mulighed for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter samme lempeligere regler som andre unge udlændinge.

Endelig følger lovforslaget følge op på Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 9. juli 2021 i sagen M.A. mod

Danmark vedrørende den 3-årige udskydelse af adgangen til familiesammenføring for flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus. Det vil som følge af dommen blive foreslået at nedsætte 3-årsfristen til en 2-årsfrist. Endvidere indeholder lovforslaget forslag til en bemyndigelsesbestemmelse, således at udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark kan sætte perioden på 2 år op til 3 år.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen

2.1.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og har udlændingen lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 2, bortfalder en opholdstilladelse ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 17, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 572 af 31. maj 2010. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 188 som fremsat, side 54, at genopdragelsesrejser udgør et stort problem i hvert enkelt tilfælde, det sker. En genopdragelsesrejse kan have meget alvorlige konsekvenser for det enkelte barn både under og efter opholdet. Også genopdragelsesrejser af kortere varighed kan have alvorlige konsekvenser for et barn, herunder i forhold til barnets skolegang og dets sociale netværk i Danmark. Også genopdragelsesrejser på under 6 måneder kan således have væsentlig negativ betydning for børns integration i det danske samfund. Den

daværende regering ønskede at understrege over for forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, at dette ikke accepteres.

Begrebet genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration skal forstås i overensstemmelse med udlændingelovens § 44 c om kommunernes underretnings- og vejledningspligt, jf. også nedenfor pkt. 2.3.1, og er gennemgået i bemærkningerne til lov nr. 567 af 18. juni 2012, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 150 som fremsat, side 9-10. Heraf fremgår det:

"Af bemærkningerne til udlændingelovens § 44 c om kommunal indberetningspligt ved mistanke om eller kendskab til genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for børns skolegang og integration, jf. lovforslag nr. L 94 af 30. november 2005, afsnit 3.2, fremgår det, at længerevarende udlandsophold vil kunne have karakter af en genopdragelsesrejse eller have negativ betydning for børnenes skolegang og integration i Danmark, hvis formålet med opholdet er at vanskeliggøre eller modvirke barnets integration her i landet gennem social, kulturel eller religiøs genopdragelse. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet sendes til forældrenes hjemland for at gå på koranskole og blive undervist i antidemokratiske værdier, hvis barnet sendes til hjemlandet for at holdes indespærret i hjemmet, hvis piger i forbindelse med konflikter om ære og skam sendes til hjemlandet for at tvinges til at gå i burka eller for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske, eller hvis barnet sendes til hjemlandet for i øvrigt at blive påvirket sprogligt og socialt på en måde, der er til skade for integrationen i Danmark. Udlandsophold med henblik på kulturforståelse og identitetsdannelse, der skal give børnene en større forståelse for oprindelseslandet og deres egne rødder, samt ferie og familiebesøg kan derimod være positive for barnets personlige udvikling, såfremt opholdene ikke er så lange, at de påvirker skolegang og danskkundskaber.

Som det fremgår, beror forskellen mellem en genopdragelsesrejse og andre former for udlandsophold på opholdets formål og indhold. Det genopdragende aspekt er rettet mod tilfælde, hvor opholdet har negativ betydning for et barns skolegang, integration og øvrige liv i Danmark, fordi formålet er at påvirke barnet socialt, kulturelt og religiøst ved genopdragelse, således at barnets integration i Danmark hæmmes. Det er ikke afgørende, hvilket land barnet rejser til.

Hvis formålet med rejsen angives at være uddannelsesmæssigt, må der ved vurderingen af, om der rent faktisk er tale om en genopdragelsesrejse, lægges vægt på, om udlandsopholdet har et reelt uddannelsesmæssigt sigte.

Der kan lægges vægt på, om opholdet ligger i naturlig forlængelse af barnets hidtidige uddannelse. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis et uddannelsesophold (f.eks. et highschool- eller et collegeophold) er en normal og fagligt udviklende fortsættelse af den hidtidige skolegang i Danmark. Det kan f.eks. dreje sig om en periode af en gymnasial uddannelse, der er påbegyndt og forventes afsluttet i Danmark, men hvor det andet år tages på en udenlandsk uddannelsesinstitution, hvorfra et ophold normalt kan godskrives, dvs. kan træde i stedet for en uddannelsesperiode i Danmark.

Der kan endvidere lægges vægt på, om opholdet har et alment uddannelsesmæssigt sigte. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om almene uddannelsesinstitutioner, som har til formål generelt at styrke det enkelte barns almene viden og dannelse. Er der derimod f.eks. tale om, at adgang til uddannelsesinstitutionen er baseret på kriterier, som er af en karakter, som ikke er uddannelsesmæssig, f.eks. elevernes køn, religion, etniske oprindelse m.v., og hvor der dermed er eller kan være grund til at antage, at opholdets formål på institutionen ikke reelt er uddannelsesmæssigt, vil dette tale for, at et ophold har karakter af en genopdragelsesrejse. Ved vurderingen heraf vil det også indgå, om der foreligger oplysninger fra danske myndigheder om, at en uddannelsesinstitutions filosofi og undervisning er baseret på antidemokratiske værdier.

Formålet med et længerevarende udlandsophold er ikke nødvendigvis uddannelse. Således kan der også være tale om et ophold, der har til formål at bidrage til barnets kendskab til, forståelse og tolerance af andre kulturer.

Ved vurderingen af, om et sådant ophold har karakter af en genopdragelsesrejse, kan der bl.a. lægges vægt på, om opholdet er tilrettelagt således, at barnets skolegang, danskkundskaber og øvrige integration ikke bliver negativt påvirket. I den forbindelse vil det have betydning, om opholdet er lagt således, at barnet er så lidt fraværende fra skole som muligt, f.eks. hvis opholdet er tilrettelagt naturligt i forbindelse med barnets skoleferier, og om barnets eventuelle yderligere fravær er

varslet over for og tilrettelagt med skolen, således at barnet kan lave lektier på egen hånd og ikke fagligt kommer bagud under opholdet. Tages et barn således ud af skolen midt i skoleåret uden varsel og sendes på et længerevarende udlandsophold uden uddannelsesmæssigt sigte, jf. ovenfor, kan det tale for, at rejsen er en genopdragelsesrejse.

Sondringen mellem genopdragelsesrejser og almindelige rejser må i øvrigt bero på, om der er tale om rejser, som sker i overensstemmelse med barnets egne ønsker, hvor barnet selv har været inddraget i opholdets planlægning, og hvor de forudsætninger, der har ligget til grund for barnets frivillige deltagelse i rejsen, ikke efterfølgende ændres i negativ retning."

Efter udlændingelovens § 17, stk. 4, vil en opholdstilladelse, der er givet i medfør af § 7 (asyl) og § 8 (kvoteflygtninge) først ophøre efter stk. 1 og 2, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge- og Integrationsministeriet er meget opmærksomt på, at der forekommer tilfælde af genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for mindreårige udlændinge, og på de konsekvenser det kan have for børnene.

Det kan være ud fra en forestilling – typisk hos forældrene – om, at deres barn har taget danske kulturelle og sociale normer til sig og derfor er blevet for dansk set i forhold til værdierne i et oprindelsesland, som forældrene stadig identificerer sig med og tillægger stor betydning. Det kan også være med henblik på, at barnet skal indgå i et arrangeret tvangsægteskab.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det uacceptabelt, at børn mod deres vilje fastholdes i social kontrol og sendes til et andet land med det formål at fralægge sig danske normer og værdier.

Efter de gældende regler bortfalder en opholdstilladelse automatisk, når en udlænding opgiver sin bopæl her i landet eller opholder sig i udlandet i en længere periode. Er barnet sendt på genopdragelsesrejse, bortfalder barnets opholdstilladelse dog allerede efter 3 måneder, og barnet vil kun på ny kunne få opholdstilladelse med henvisning til sin herboende familie, hvis hensynet til barnets tarv taler herfor.

Uanset det i denne vurdering skal tillægges særlig vægt, hvis barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning, er der flere eksempler på tilfælde, hvor børnene ikke kan få en ny opholdstilladelse, eller hvor et nyt opholdsgrundlag kun vil kunne opnås ved en ansøgning om asyl.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at bestemmelsen i udlændingelovens § 17, stk. 2, hvorefter opholdstilladelsen bortfalder efter 3 måneder, hvis barnet har været på genopdragelsesrejse mv., uhensigtsmæssigt rammer børnene. Endvidere bidrager bestemmelsen til, at et barn, der allerede er sendt på genopdragelsesrejse i hjemlandet, både skal forholde sig til en pludselig forandret hverdag og samtidig kan blive yderligere belastet af frykten for at miste sin danske opholdstilladelse.

En ophævelse af udlændingelovens § 17, stk. 2, kan imidlertid ikke stå alene, idet opholdstilladelsen fortsat vil kunne bortfalde efter de tidsrum på 6 eller 12 måneder, der gælder generelt, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1, og som Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke finder anledning til at ændre.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at problemstillingen i stedet bør imødegås ved et nyt udgangspunkt, hvorefter bortfaldsreglerne ikke finder anvendelse, når opholdet uden for Danmark skyldes, at udlændingen som mindreårig har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

En sådan ordning skal virke som en forsikring for mindreårige udlændinge, der sendes på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, om, at den pågældende ved tilbagevenden til Danmark ikke skal risikere usikkerhed om sit opholdsgrundlag og opleve at blive straffet for forældrenes handlinger.

Da ordningen forudsætter, at en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen kan lægges til grund, indebærer den en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag.

Samtidig skal der tages højde for, at der kan være tilfælde, hvor varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler for, at der bør lægges større vægt på forældrenes principielle ret til at bestemme, hvor deres barn skal bo. I

sådanne tilfælde bør udlændingens opholdstilladelse fortsat kunne bortfalde efter de almindelige regler.

Højesteret afsagde den 7. november 2012 kendelse i en sag, hvor en nigeriansk drengs (A) opholdstilladelse var bortfaldet (U.2013.388H). A var indrejst som 3-årig i Danmark for at blive familiesammenført med sin herboende far. Hans mor kom til Danmark 2 år senere, og familien boede sammen, indtil forældrene 7 år senere blev separeret. Under et ophold i Nigeria, da A var 12 år, anbragte moren ham på kostskole, hvor han gik til han var 16 år. A var som 15-årig i Danmark i ca. 2 måneder, hvorefter han rejste tilbage til Nigeria. Moren, der havde foranstaltet, at A's opholdstilladelse i Danmark blev forlænget under A's ophold i Nigeria, indgav ved A's tilbagevenden til Danmark ansøgning om, at A's opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet.

Udlændingestyrelsen traf herefter afgørelse om, at A's opholdstilladelse var bortfaldet efter udlændingelovens § 17, stk. 1, og at der ikke kunne dispenseres herfra i medfør af udlændingelovens § 17, stk. 3 (dengang § 17, stk. 2). Udlændingestyrelsens afgørelse blev stadfæstet af det daværende ministerium for flygtninge, indvandrere og integration og indbragt for domstolene i medfør af den dagældende udlændingelovs § 52.

Højesteret vurderede, at ministeriets afgørelse udgjorde et uproportionalt indgreb i A's ret til privatliv og familieliv. Højesteret inddrog i dommens præmisser Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl.no. 38058/09), hvor Domstolen fandt, at Danmark havde krænket Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv, og Højesteret fremhævede bl.a. følgende:

"I præmis 65 udtalte Domstolen, at Osman havde tilbragt de formative år af sin barndom og ungdom i Danmark, nemlig fra sit syvende til sit femtende år, at hun talte dansk, at hun havde gået i skole i Danmark, og at hendes nære familie var i Danmark. Under disse omstændigheder fandt Domstolen, at det krævede tungtvejende grunde at retfærdiggøre myndighedernes afslag på hendes ansøgning om at generhverve sin opholdstilladelse. I præmis 69 udtalte Domstolen, at de danske myndigheder ikke kunne se bort fra børns ret til respekt for deres privatliv og familieliv, selv om formålet med lovgivningen var at modvirke genopdragelsesrejser. I præmis 73 udtalte Domstolen endvidere, at udøvelsen af forældremyndighed er et grundlæggende aspekt af

familielivet, og at pleje og opdragelse af børn nødvendigvis forudsætter, at forældrene bestemmer, hvor barnet skal bo, og også giver forældrene ret til at pålægge forskellige begrænsninger i børnenes frihed. Myndighederne kan imidlertid ved afgørelse om generhvervelse af opholdstilladelse ikke se bort fra barnets egen interesse, herunder barnets ret til respekt for sit privatliv og familieliv."

Højesteret anførte herefter bl.a.:

"Ved proportionalitetsbedømmelsen i den foreliggende sag må der efter Højesterets opfattelse lægges vægt på, at A, der på tidspunktet for ansøgningen om, at hans opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, var 16 år, havde tilbragt en væsentlig del af sine formative år her i landet, idet han flyttede til Danmark som 3-årig og boede her i landet, indtil han var mere end 12 år gammel. Han havde gået i dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og det må lægges til grund, at han kunne tale, læse og skrive dansk. Hans nærmeste familie, forældre og søskende, boede her i landet. Der må under disse omstændigheder, hvor A – trods sit ca. 4-årige ophold i Nigeria – havde en stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre Integrationsministeriets afgørelse om at afslå ansøgningen om ikke at anse hans opholdstilladelse for bortfaldet.

Efter Højesterets opfattelse foreligger der ikke sådanne tungtvejende grunde. Det bemærkes herved, at As mor i oktober 2005, da han var 12 år, anbragte ham på en kostskole i Nigeria. Højesteret finder, at moderens bestemmelse over ham ikke skal komme A til skade med den virkning, at der ses bort fra hans egne interesser, herunder hans ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at han som 15-årig i september 2008, hvor han havde været i Danmark på nogle ugers ferie, rejste tilbage til Nigeria og fortsatte sin skolegang dér i mere end et år.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Integrationsministeriets afgørelse af 3. juni 2010, hvorefter ministeriet ikke fandt grundlag for at bestemme, at As opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, udgør et uproportionalt indgreb i hans ret til privatliv og familieliv i strid med artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention."

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse vil en mindreårig udlændings egne handlinger i forbindelse med en genopdragelsesrejse eller

andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen set i forhold til udlændingens alder, modenhed og styrke til at modsætte sig sine forældres beslutning kunne indgå i myndighedernes vurdering af, om udlændingens opholdstilladelse skal anses for bortfaldet.

Det vil dog kræve tungtvejende grunde at lade sådanne handlinger komme udlændingen til skade, og der vil altid skulle ske en samlet proportionalitetsvurdering, hvor alle sagens omstændigheder skal indgå, herunder udlændingens ret til privat- og familieliv.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Ophævelse af 3-månedersreglen for bortfald af opholdstilladelse ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration

Det foreslås, at udlændingelovens § 17, stk. 2, hvorefter en opholdstilladelse ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, bortfalder, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, ophæves.

Forslaget vil indebære, at en mindreårig udlændings opholdstilladelse ikke vil bortfalde, fordi han eller hun har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Det ville isoleret set betyde, at en mindreårig udlændings opholdstilladelse, også ved udlandsophold, der har karakter af en genopdragelsesrejse m.v., ville bortfalde efter de almindelige regler, det vil sige bl.a., hvis opholdet uden for landet havde varet i mere end 6 eller 12 på hinanden følgende måneder, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1.

Forslaget skal dog ses i sammenhæng med forslaget om et nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. nedenfor pkt. 2.1.3.2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24.

2.1.3.2. Nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen

Det foreslås, at medmindre varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, vil en opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet efter stk. 1, hvis en udlændings ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Forslaget vil indebære et nyt udgangspunkt, når det efter en konkret vurdering kan lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. I så fald vil opholdstilladelsen ikke bortfalde, uanset at bopælen i Danmark må anses for opgivet, eller at opholdet i udlandet har varet længere end 6 eller 12 på hinanden følgende måneder.

Det vil være en forudsætning, at udlændingen var mindreårig ved udrejsen. Derimod vil det være uden betydning, hvis udlændingen er fyldt 18 år på det tidspunkt, hvor udlændingemyndighederne skal vurdere, om udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

I vurderingen af, om udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil alle relevante oplysninger, herunder udlændingens egne oplysninger, skulle indgå, jf. også pkt. 2.3.3.2, og hvis der ikke er konkret grund til at betvivle oplysninger, der kommer udlændingen til gode, skal de lægges til grund.

Er der grund til at tvivle på oplysningerne, f.eks. hvis udlændingens oplysninger er udbredt upræcise eller udlændingens forklaring usammenhængende, undvigende eller utroværdig, således at det må konstateres, at der er tale om omgåelse, vil det ikke skulle lægges til grund, at udlændingen har været på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Der vil ved vurderingen af udlændingens egne oplysninger skulle tages højde for udlændingens alder og situation.

Begrebet genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen vil skulle forstås på samme måde som hidtil, jf. ovenfor pkt. 2.1.1. Det foreslås dog, at der i bestemmelsen ikke længere

henvises specifikt til uddannelse og integration, således at der i stedet skal tages udgangspunkt i, om udlandsopholdet har været af negativ betydning for udlændingen generelt set.

Som det fremgår ovenfor, er det i bemærkningerne til lov nr. 567 af 18. juni 2012, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 150 som fremsat, side 9-10, anført, at længerevarende udlandsophold vil kunne have karakter af en genopdragelsesrejse eller have negativ betydning for skolegang og integration bl.a., hvis piger i forbindelse med konflikter om ære og skam sendes til hjemlandet for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske, eller hvis barnet sendes til hjemlandet for i øvrigt at blive påvirket sprogligt og socialt på en måde, der er til skade for integrationen i Danmark.

Det bemærkes, at religiøse vielser uden borgerlig gyldighed og andre ægtskabslignende forhold også vil være omfattet, ligesom den situation, hvor en dreng sendes til hjemlandet for at indgå i en religiøs vielse mv. efter forældrenes ønske, vil være omfattet. Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke hidtil har set sådanne tilfælde ved behandlingen af sager om bortfald af opholdstilladelse i forbindelse med en genopdragelsesrejse mv.

Det bemærkes endvidere, at også udlandsophold under forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, vil være omfattet.

Kan det lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, og at opholdstilladelsen derfor ikke er bortfaldet, vil der skulle træffes en konstaterende afgørelse herom, jf. dog straks nedenfor.

Selvom det kan lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil der kunne være omstændigheder, der gør, at opholdstilladelsen alligevel bør anses for bortfaldet. Det kan f.eks. være, hvis udlændingens tidligere ophold i Danmark kun har været kortvarigt, eller hvis udlændingens tilknytning til Danmark i øvrigt er ringe.

Der vil derfor skulle foretages en konkret vurdering i hver enkelt sag. Er der tale om en udlænding, der er født og opvokset i Danmark eller er kommet til Danmark i en tidlig alder og har haft en sædvanlig opvækst i Danmark, herunder gået i daginstitution og skole, vil selv en langvarig

genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen på adskillige år som udgangspunkt ikke kunne begrunde, at opholdstilladelsen skal anses for bortfaldet.

Er der derimod tale om en udlænding, som kun har haft ophold i Danmark i ganske få år eller kortere tid forud for genopdragelsesrejsen eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil længden og karakteren af rejsen samt barnets tilknytning til Danmark – eller andre vestlige lande med socialt og kulturelt værdifællesskab med Danmark – have større betydning for, om opholdstilladelsen vil skulle anses for bortfaldet.

Der vil således være tale om en skønsmæssig vurdering, hvor alle relevante forhold vil skulle indgå og afvejes over for hinanden. Varigheden af udlændingens tidligere ophold og tilknytning til Danmark vil altid skulle indgå i vurderingen.

I vurderingen vil også skulle inddrages praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols fortolkning af særlig artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til respekt for privat- og familieliv, herunder hensynet til, hvor udlændingen har haft sine formative år. I denne vurdering vil også FN's konvention om Barnets Rettigheder skulle inddrages, hvis udlændingen fortsat er mindreårig.

En mindreårig udlændings egne handlinger i forbindelse med en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen set i forhold til udlændingens alder, modenhed og styrke til at modsætte sig sine forældres beslutning vil kunne indgå i myndighedernes vurdering af, om udlændingens opholdstilladelse skal anses for bortfaldet.

Det vil dog kræve tungtvejende grunde at lade sådanne handlinger komme udlændingen til skade, og der vil altid skulle ske en samlet proportionalitetsvurdering, hvor alle sagens omstændigheder skal indgå, herunder udlændingens ret til privat- og familieliv.

Hvis der ikke er konkret grund til at betvivle oplysninger om udlændingens bestræbelser på at komme tilbage til Danmark, skal de lægges til grund.

Kan det lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, men taler varigheden af udlændingens tidligere ophold,

udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende imod en bevarelse af opholdstilladelsen, vil der skulle træffes en konstaterende afgørelse om bortfald af opholdstilladelsen.

Det vil ikke være en forudsætning for at anvende den foreslåede bestemmelse, at den mindreårige udlænding og/eller forældremyndighedsindehaveren indgiver en ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, ligesom den foreslåede bestemmelse vil kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor en mindreårig udlænding indgiver en ansøgning uden forældremyndighedsindehaverens tiltrædelse heraf.

Ved behandlingen af en sag efter den foreslåede bestemmelse vil udlændingemyndighederne skulle være opmærksomme på, om forældremyndighedsindehaverens varetagelse af sagen strider mod den mindreårige udlændings tarv, hvilket efter en konkret vurdering vil kunne bevirke, at den mindreårige udlænding selv bør kunne varetage sine partsbeføjelser, og at forældremyndighedsindehaverens indsigt i sagen og udøvelse af partsrettigheder begrænses efter forvaltningslovens almindelige regler herom.

Det foreslåede nye udgangspunkt, hvorefter en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil finde anvendelse uanset udlændingens opholdsgrundlag.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at opholdstilladelser meddelt på baggrund af udlændingelovens § 7 (asyl) og § 8 (kvoteflygtninge) først vil ophøre, dvs. bortfalde, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land, jf. § 17, stk. 4. Det gælder, uanset om der måtte være grundlag for at anse opholdstilladelsen for bortfaldet efter § 17, stk. 1, jf. den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3.

Udlændingestyrelsen vil således skulle træffe afgørelse i første instans bl.a., når udlændingens opholdstilladelse er meddelt på grundlag af familiesammenføring. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse som medfølgende familie på bl.a. studie- og erhvervsområdet, vil afgørelsen i første instans skulle træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Det bemærkes, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration har oplyst, at styrelsen i praksis hidtil ikke har set eksempler på genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen i sager om udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlemmer på bl.a. studie- og erhvervsområdet.

En afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse er bortfaldet, vil kunne indbringes for enten Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet efter udlændingelovens almindelige regler herom, jf. også lovforslagets § 1, nr. 31.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 26.

2.2. Ophævelse af egen drift-sagsbehandling og den skærpede vurdering ved familiesammenføring med børn

2.2.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person a) har dansk indfødsret, b) har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, c) har opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, d) har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år, eller e) har tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. og 2. pkt., kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor. Medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derimod, betinges opholdstilladelse efter 1. pkt. som følge af en familiemæssig tilknytning til en herboende person af, at de i § 9, stk. 2-24, 34 og 35, nævnte betingelser er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 21, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives, såfremt hensynet til ansøgerens tarv taler derfor. Ved denne vurdering skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet tillægges særlig vægt. Hvis

opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 2, er bortfaldet, som følge af at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv.

Bestemmelsens 1. pkt. blev indsat i 2004, og det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 6205-6206:

"Som anført i afsnit 3.1. er der eksempler på, at nogle herboende forældre sender deres børn tilbage til forældrenes hjemland eller et naboland hertil på såkaldte genopdragelsesrejser, for at de kan blive opdraget der og præget af dette lands værdier og normer. Dette forekommer særligt i situationer, hvor barnet har sociale problemer her i landet.

Efter udlændingelovens § 17 bortfalder en opholdstilladelse som udgangspunkt, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end seks på hinanden følgende måneder. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og har udlændingen lovligt boet mere end to år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Et barn, der sendes på genopdragelsesrejse til forældrenes hjemland, risikerer således at miste sit opholdsgrundlag. I praksis medfører dette, at barnet skal indgive ansøgning om en ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, såfremt det ønskes, at barnet på ny skal have ophold her i landet. Er betingelserne for opholdstilladelse fortsat opfyldt, meddeles barnet herefter opholdstilladelse på ny.

Dette indebærer, at barnets herboende forældre – i forbindelse med overvejelser om at sende barnet på en genopdragelsesrejse – kan have en ganske høj grad af vished for, at barnet atter vil blive meddelt opholdstilladelse efter reglerne om familiesammenføring af børn.

Med henblik på yderligere at modvirke sådanne eksempler finder regeringen, at der ved siden af de i afsnit 3.1. og 3.2. nævnte forslag i sådanne situationer kun bør være et krav på igen at blive meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Herved sendes et klart signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, om, at en sådan

praksis ikke accepteres af hensyn til barnet og barnets integration her i landet.

I disse tilfælde, hvor adskillelsen er forårsaget af forældrenes egen frivillige beslutning, er hensynet til barnets tarv således alene afgørende for, om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, skal meddeles på ny, uanset barnet fortsat opfylder betingelserne herfor. Der henvises til afsnit 3.5. for en nærmere beskrivelse af forholdet til FN's børnekonvention og det heri indeholdte krav om, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn skal komme i første række."

Bestemmelsens 2. og 3. pkt. blev indsat i 2012 og skal ses på baggrund af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) afgørelse af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl. no. 38058/09), hvor Domstolen fandt, at Danmark – selvom forældremyndighedens indehaver normalt kan træffe afgørelse om et barns bopæl, og det er et legitimt hensyn at forhindre genopdragelsesrejser – ved vurderingen af, om barnet igen kunne få ret til at tage ophold i Danmark, ikke i tilstrækkeligt omfang havde vægtet barnets tarv, herunder at barnet havde opholdt sig i Danmark i sine formative år, at alle barnets nærmeste familiemedlemmer var i Danmark, og at barnet ikke var udrejst frivilligt.

Ved vurderingen af hensynet til barnets tarv skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet således tillægges særlig vægt. Hvis den tidligere opholdstilladelse er bortfaldet som følge af, at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv. Nærmere herom fremgår af Folketingstidende 2011-12, A, L 150 som fremsat, side 22-23.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, kan det efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

Udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt., betyder, at Udlændingestyrelsen i alle tilfælde, hvor en mindreårig udlændings opholdstilladelse er bortfaldet efter § 17, stk. 1 eller 2, af egen drift skal vurdere, om der kan meddeles en

ny opholdstilladelse. Denne vurdering skal foretages efter kriterierne i udlændingelovens § 9, stk. 21. Udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt., har den særlige funktion, at spørgsmålet om meddelelse af en ny opholdstilladelse kan behandles, uden at der skal betales det ansøgningsgebyr, som ellers ville skulle betales i medfør af udlændingelovens § 9 h, stk. 1, nr. 1 eller 2. Nærmere herom fremgår af Folketingstidende 2011-12, A, L 150 som fremsat, side 11-12.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Reglerne i udlændingelovens § 9, stk. 21, og § 17 indebærer, at et familiesammenført barns opholdstilladelse kan bortfalde, og at der samtidig skal tages stilling til, om barnet kan meddeles en ny opholdstilladelse på samme grundlag.

Det forhold, at den oprindelige opholdstilladelse er bortfaldet, har den betydning, at en ny opholdstilladelse kun kan meddeles, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet skal tillægges særlig vægt, ligesom det skal tillægges særlig vægt, hvis den oprindelige opholdstilladelse bortfaldt som følge af, at barnet imod sin vilje opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det hensigtsmæssigt og mere gennemskueligt, hvis vurderingen af barnets tilknytning til Danmark og en eventuel genopdragelsesrejse mv., i stedet for den nuværende toleddede sagsbehandling, allerede indgår i vurderingen af, om opholdstilladelsen skal anses for bortfaldet. Fører denne vurdering til, at barnet ikke bør miste sin opholdstilladelse, bør opholdstilladelsen derfor ikke anses for bortfaldet i første række.

En sådan ordning vil til dels allerede følge af forslaget om et nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, hvorefter det klare udgangspunkt vil være, at opholdstilladelsen *ikke* skal anses for bortfaldet i sådanne tilfælde. I disse tilfælde vil der således allerede ved vurderingen af spørgsmålet om bortfald af opholdstilladelsen skulle tages stilling til betydningen af varigheden af udlændingens ophold (dvs. udlændingens opvækst) og udlændingens tilknytning til Danmark (dvs. udlændingens familiemæssige og sociale netværk her i landet). Det forhold, at udlændingen imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for

udlændingen, vil også allerede skulle indgå i vurderingen. Endelig vil FN's konvention om Barnets Rettigheder, dvs. navnlig princippet om hensynet til barnets tarv, være inddraget i vurderingen. De kriterier, som indgår i udlændingelovens § 9, stk. 21, vil med lovforslagets vedtagelse således allerede indgå i vurderingen af bortfaldsspørgsmålet efter den foreslåede § 17, stk. 3, i udlændingeloven.

Udlændingelovens § 9, stk. 21, vil herefter kun have selvstændig betydning i tilfælde, hvor en opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 17, stk. 1, og hvor udlændingens ophold uden for landet ikke skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Da hensigten med udlændingelovens § 9, stk. 21, imidlertid er at sende et klart signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, jf. ovenfor pkt. 2.2.1, er det Udlændinge- og Integrationsministeriet opfattelse, at bestemmelsen ikke bør videreføres og dermed gælde for situationer, hvor opholdet uden for landet netop ikke skyldes en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den særlige vægtning af barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet også i disse tilfælde allerede bør indgå i vurderingen af, om barnets opholdstilladelse skal anses for bortfaldet.

Der vil således alene være tale om, at vurderingen flyttes fra et led i sagsbehandlingen til et andet.

Som følge af dette finder Udlændinge- og Integrationsministeriet, at Udlændingestyrelsen ikke længere af egen drift skal vurdere, om en ny opholdstilladelse som familiesammenført barn kan meddeles, når den oprindelige opholdstilladelse – som følge af den vurdering, der er beskrevet ovenfor – anses for bortfaldet. Der vil i disse tilfælde ikke længere være særlige hensyn, der kan begrunde, at en ny ansøgning om opholdstilladelse skal behandles af egen drift, herunder uden krav om betaling af ansøgningsgebyr.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, stk. 21, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, om et nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, hvorefter det klare udgangspunkt vil være, at opholdstilladelsen *ikke* skal anses for bortfaldet i sådanne tilfælde. I disse sager vil de forhold, som indgår ved vurderingen efter udlændingelovens § 9, stk. 21, allerede indgå i vurderingen af bortfaldsspørgsmålet efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. afsnit 2.2.1 og 2.2.2.

Det forudsættes, at udlændingemyndighederne ved vurderingen af, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet, inddrager praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende fortolkningen af artikel 8 (om ret til respekt for privat- og familieliv) i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder hensynet til, hvor udlændingen har haft sine formative år, og også, hvis udlændingen fortsat er mindreårig, inddrager relevante principper i FN's konvention om Barnets Rettigheder.

Det vil både skulle gælde i sager, hvor spørgsmålet om bortfald af udlændingens opholdstilladelse skal vurderes efter den foreslåede § 17, stk. 3, i udlændingeloven, og i sager, hvor der ikke er tale om, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. udlændingelovens § 17, stk. 3, 1. pkt.

Det foreslås endvidere, at udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

Forslaget vil indebære, at Udlændingestyrelsen, når en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, ikke længere i forbindelse med denne afgørelse af egen drift skal vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

I tilfælde, hvor en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, vil udlændingen i stedet selv kunne indgive ny ansøgning om opholdstilladelse i Danmark. Det vil svare til, hvad der allerede gælder for opholdstilladelser, der er meddelt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og som bortfalder.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9 og 25.

2.3. Ny videregivelsespligt og hjemmel til børneoplysningssamtale uden deltagelse af forældre

2.3.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 1, underretter kommunalbestyrelsen Udlændingestyrelsen om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om, at mindreårige udlændinge har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejser eller andre udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 2, skal en kommunalbestyrelse, der gennemfører en forebyggende samtale med eller tilbyder anden form for særlig støtte til forældrene til en mindreårig udlænding, jf. § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, på grund af kendskab til eller begrundet mistanke om, at den mindreårige udlænding opholder sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, i den forbindelse oplyse forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 17.

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 3, skal underretning efter stk. 1 indeholde oplysning om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende samtale med eller tilbudt forældrene til en mindreårig udlænding, der er omfattet af stk. 1, anden form for særlig støtte efter reglerne i § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, og om kommunalbestyrelsen i den forbindelse har orienteret forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. stk. 2.

Udlændingelovens § 44 c skal ses i sammenhæng med udlændingelovens § 17, stk. 2, hvorefter en opholdstilladelse bortfalder, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration. Rækkevidden af dette er beskrevet nærmere ovenfor under pkt. 2.1.1.

Efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, kan Udlændingestyrelsen, medmindre det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, nægte at udstede særlig rejselegitimation til en udlænding, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument, eller inddrage et sådant dokument, når udlændingen er mindreårig, og der er grund til at antage, at udlændingen ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare,

eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold. Udlændingestyrelsen skal efter § 39 a, stk. 8, fastsætte en frist for afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 1 år ad gangen. Udlændingen vil i den periode, der er fastsat af Udlændingestyrelsen, ikke kunne få udstedt ny rejselegitimation, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Afgørelser truffet efter stk. 3, nr. 5, kan dog kun gælde, indtil den mindreårige udlænding fylder 18 år.

Efter forvaltningslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., kan den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Det følger imidlertid af § 8, stk. 2, at retten til at lade sig repræsentere eller bistå ikke gælder, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

Efter forældreansvarslovens § 1 a er børn og unge under 18 år under forældremyndighed, medmindre de har indgået ægteskab.

Efter værgemålslovens § 1, stk. 1, er børn og unge under 18 år, der ikke har indgået ægteskab, mindreårige og dermed umyndige. Efter værgemålslovens § 2, stk. 1, er indehaveren af forældremyndigheden værge for den mindreårige. Er der fælles forældremyndighed, er indehaverne begge værger.

Forældremyndighed indebærer som udgangspunkt, at forældremyndighedsindehaveren udøver barnets rettigheder på barnets vegne og således optræder på barnets vegne i forhold til bl.a. domstolene og administrative myndigheder. Det indebærer også, at rollen som forældremyndighedsindehaver og værge rækker videre end beføjelserne som være partsrepræsentant eller bisidder efter forvaltningslovens § 8, stk. 1.

Forældremyndighedsindehaverens adgang til at varetage barnets interesser og behov som legal partsrepræsentant følger således umiddelbart af forældreansvarsloven og værgemålsloven og forudsætter ikke beslutninger om partsrepræsentation i de enkelte relevante sager.

I 2020 blev Koordinationsenheden for ufrivillige udlandsophold oprettet af Udlændinge- og Integrationsministeriet. Enhedens sekretariatsfunktion

varetages af Styrelsen for International Rekruttering og Integration. I enheden deltager repræsentanter fra Udenrigsministeriets Borgerservice, Udlændingestyrelsen og sikkerhedskonsulenter. Derudover samarbejder enheden med hjemkommunen, ligesom andre myndigheder inddrages ad hoc, f.eks. politiet.

Koordinationsenheden kan både vejlede myndigheder, udlændinge og danske statsborgere om, hvordan man kan forholde sig, hvis der er risiko for kommende ufrivillige udlandsophold, eller hvis det formodes, at der allerede er etableret et ufrivilligt udlandsophold. De myndigheder, der er repræsenteret i koordinationsenheden, vil også kunne være behjælpelige med at iværksætte konkrete relevante sagsgange, procedurer og indsatser inden for egen myndighedsudøvelse, som vil kunne hjælpe en udlænding eller dansk statsborger, der er eller har været udsat for et ufrivilligt udlandsophold.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Efter de gældende regler indtræder kommunens underretningspligt først, når en mindreårig udlændings opholdstilladelse som udgangspunkt er bortfaldet som følge af en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration af mere end 3 måneders varighed.

Det er Udlændingestyrelsens erfaring, at underretningspligten kun fører til ganske få underretninger og ikke optimalt bidrager til Udlændingestyrelsens identifikation af sager, hvor der kan være mistanke om, at en udlænding er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Da det ofte er forældrene, der udfylder og indgiver en ansøgning om dispensation fra bortfald på vegne af deres børn, vil der heller ikke i den forbindelse tilgå Udlændingestyrelsen oplysninger om en eventuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den, ansøgningen angår.

Underretningspligten understøtter endvidere ikke, at Udlændingestyrelsen modtager de fornødne oplysninger, der vil kunne begrunde en afgørelse om at nægte udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding eller inddragelse af et sådant dokument samt fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, da underretningspligten først indtræder efter udrejsen.

Det er af afgørende betydning for at kunne identificere sager, hvor der vil kunne træffes afgørelse efter det foreslåede nye udgangspunkt for bortfald

af opholdstilladelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, eller afgørelse om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til mindreårige udlændinge, at udlændingemyndighederne får de nødvendige oplysninger.

Udlændingestyrelsen kan i visse tilfælde i regi af koordinationsenheden for ufrivillige udlandsophold modtage oplysninger, når der er mistanke om, at en udlænding opholder sig ufrivilligt i udlandet. Dette sikrer imidlertid ikke i tilstrækkelig grad, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kommer i besiddelse af alle relevante oplysninger fra kommunen til brug for vurderingen af, om der er tale om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det sikrer heller ikke i tilstrækkelig grad, at Udlændingestyrelsen på så tidligt et tidspunkt som muligt får de nødvendige oplysninger til brug for afgørelser om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af særlig rejselegitimation til mindreårige udlændinge under henvisning til udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5.

F.eks. kan oplysninger om eller indicier på en forestående genopdragelsesrejse bidrage til sagsoplysningen i forbindelse med en senere behandling af en ansøgning om, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, som indgives under eller efter udlændingens ophold i udlandet, og som er udfyldt af udlændingens forældre eller under deres påsyn.

Kommunernes underretningspligt bør derfor ændres fra alene en pligt til at underrette om sager om udlandsophold på over 3 måneder til en videregivelsespligt for relevante oplysninger til brug for vurderingen af, om der er tale om en forestående, aktuel eller gennemført genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, eller begrundet mistanke om et sådant ophold.

I sådanne tilfælde bør udlændingen også kunne tilbydes en samtale, hvor forældrene ikke deltager, og hvor udlændingen i fortrolighed vil kunne uddybe de forhold, som udlændingen har opholdt sig under i udlandet. En sådan samtale bør også kunne finde sted efter udlændingens eget ønske.

Såvel Udlændingestyrelsen som Styrelsen for International Rekruttering og Integration træffer afgørelse om bortfald af udlændinges opholdstilladelser, alt efter den pågældende udlændings opholdsgrundlag. Overordnet træffer Udlændingestyrelsen afgørelse på asyl- og familiesammenføringsområdet, mens Styrelsen for International Rekruttering og Integration træffer afgørelse på erhvervs- og studieområdet.

Kommunernes videregivelsespligt bør derfor ikke kun gælde i forhold til Udlændingestyrelsen, men også i forhold til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, således at kommunerne skal videregive de relevante oplysninger til Styrelsen for International Rekruttering og Integration i tilfælde, hvor udlændingens opholdstilladelse er meddelt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration, f.eks. som medfølgende familiemedlem til en arbejdstager. Ligeledes bør også Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne afholde samtaler som nævnt ovenfor.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Ny videregivelsespligt for kommunerne i sager om genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen

Det foreslås, at udlændingelovens § 44 c om kommunernes underretningspligt, der hænger sammen med 3-månedersreglen i udlændingelovens § 17, stk. 2, ophæves og erstattes af en ny og videre videregivelsespligt.

Det foreslås således, at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver vil skulle videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration om en mindreårig udlænding, hvis kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det samme foreslås at gælde for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet.

Kommunalbestyrelsen vil endvidere løbende skulle videregive nye relevante oplysninger til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Det foreslås desuden, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver skal kunne indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen om en mindreårig udlænding, når Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet

udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding. Det samme foreslås at gælde for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet.

Med den foreslåede ordning ændres kommunernes underretningspligt, hvorefter der alene underrettes om sager om udlandsophold på over 3 måneder, til en pligt til videregivelse af relevante oplysninger, når der er kendskab til eller begrundet mistanke om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset opholdes længde og om opholdet er forestående, igangværende eller gennemført.

Med den foreslåede ordning får Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration også som noget nyt adgang til selv at indhente oplysninger fra kommunerne ved kendskab til eller begrundet mistanke om et sådant ophold.

Det er formålet med den foreslåede ordning i højere grad at styrke udlændingemyndighedernes kendskab til disse sager, så myndighederne allerede i forbindelse med f.eks. en ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, eller i forbindelse med en ansøgning om udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, vil være i besiddelse af (flere) oplysninger om, at der er tale om et tilfælde, hvor der kan være grund til at antage, at den mindreårige udlænding vil blive sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, eller at udlændingen har været på en sådan rejse.

Alle oplysninger, der kan have betydning for Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering af, om der er tale om en forestående, aktuel eller gennemført genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, eller begrundet mistanke om et sådant ophold, vil være omfattet af videregivelsespligten og Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations adgang til på eget initiativ at indhente oplysninger. Det foreslås således, at der skabes hjemmel til, at der kan udveksles flere oplysninger mellem kommunalbestyrelsen og udlændingemyndighederne, end der er hjemmel til i dag i den gældende udlændingelovs § 44 c, hvorefter der alene underrettes om sager om udlandsophold på over 3 måneder.

Det vil eksempelvis kunne være oplysninger om, at en udlænding i en periode ikke er mødt i skole eller er taget ud af skolen midt i skoleåret uden

varsel. Det vil også eksempelvis kunne være oplysninger fra en udlænding om at skulle på et ferieophold efter forældrenes bestemmelse, men hvor udlændingen ikke er bekendt med opholdets nærmere indhold. Endvidere vil det f.eks. kunne være oplysninger om, at en forælder har udøvet vold mod barnet eller tvang over for barnet, forudsat at oplysningerne, herunder omstændighederne omkring volden og/eller tvangen, må antages at have betydning for vurderingen af, om der er tale om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det vil f.eks. kunne være, hvis en forælder har udøvet vold mod barnet som en reaktion på, at barnet følger danske normer og værdier.

Begrebet genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen vil skulle forstås på samme måde som beskrevet ovenfor under pkt. 2.1.3.2.

Om kommunalbestyrelsen vil skulle videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration afhænger af opholdsgrundlaget for den udlænding, oplysningerne vedrører. Kommunalbestyrelsen vil have adgang til oplysninger herom gennem Udlændingeinformationsportalen og vil i tvivlstilfælde kunne rette henvendelse til en af styrelserne.

Modtager Udlændingestyrelsen oplysninger fra en kommunalbestyrelse vedrørende en udlænding, der hører under Styrelsen for International Rekruttering og Integrations sagsområder, vil Udlændingestyrelsen skulle videresende oplysningerne til Styrelsen for International Rekruttering og Integration og omvendt. Det følger af den almindelige regel i forvaltningslovens § 7, stk. 2, hvorefter en forvaltningsmyndighed, der modtager en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, så vidt muligt skal videresende henvendelsen til rette myndighed.

Det bemærkes i den forbindelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration har oplyst, at styrelsen i praksis ikke har set eksempler på genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for en udlænding vedrørende udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlemmer på bl.a. studie- og erhvervsområdet.

Det foreslås herudover, at kommunernes pligt efter udlændingelovens § 44 c, stk. 2, til at vejlede om bortfaldsreglerne i forbindelse med en forebyggende samtale eller anden form for særlig støtte ikke videreføres, idet lovforslagets § 1, nr. 26, vil indebære et nyt udgangspunkt, hvorefter en

opholdstilladelse som udgangspunkt ikke skal anses for bortfaldet, når en udlænding som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. ovenfor pkt. 2.1.3.2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 28.

2.3.3.1.1. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Der vil efter forslaget blive tale om behandling af oplysninger i form af udveksling af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, 9 og 10 og databeskyttelsesloven, mellem Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og kommunalbestyrelserne.

Der vil efter forslaget blive tale om udveksling af oplysninger mellem kommunalbestyrelsen og Udlændingestyrelsen og mellem kommunalbestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på udlændingemyndighedernes vurdering af, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. forslaget til udlændingelovens § 17, stk. 3, i lovforslagets § 1, nr. 26, og om betingelserne for nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf samt fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, er opfyldt, jf. lovforslagets § 1, nr. 28.

Om forholdet til forvaltningsloven og de databeskyttelsesretlige regler bemærkes følgende:

Det fremgår af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018 om ændring af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen samt medieansvarslovens anvendelse på offentligt tilgængelige informationsdatabaser m.v.), at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne

oplysninger (databeskyttelsesforordningen), jf. § 2, stk. 1, i databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger).

Endvidere fremgår det af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., at for videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at for elektronisk videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder gælder reglerne om behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Databeskyttelsesloven supplerer og gennemfører databeskyttelsesforordningen, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 1. Loven og forordningen gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling.

Videregivelse og indhentelse af oplysninger om fysiske personer til og fra en anden offentlig myndighed er en behandling af personoplysninger, der er omfattet af de nævnte regler.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og at oplysninger endvidere skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra d).

Forslaget indebærer som nævnt, at der efter omstændighederne kan blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i form af almindelige oplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, følsomme oplysninger, jf. artikel 9, f.eks. visse oplysninger om religiøse og etniske forhold og oplysninger om strafbare forhold, jf. artikel 10.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, som vedrører almindelige personoplysninger, er behandling af personoplysninger kun lovlig, hvis og i det omfang behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Artikel 6, stk. 1, litra e, kan anvendes som direkte behandlingshjemmel, men der er efter artikel 6, stk. 2, mulighed for, at man kan fastsætte mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c) og e).

Videre fremgår det af artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Det er vurderingen, at der er hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, til at videregive almindelige personoplysninger i en sag fra en kommunalbestyrelse til Udlændingestyrelsen og fra en kommunalbestyrelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, med henblik på, at udlændingemyndighederne kan vurdere, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, og om betingelserne for nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf samt fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, foreligger, jf. lovforslagets § 1, nr. 28. Der er herved lagt vægt på, at videregivelsen af oplysningerne er nødvendig af hensyn til udlændingemyndighedernes anvendelse af de særlige udlænderetlige regler om genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Det er endvidere vurderingen, at den nævnte behandling, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra e, er nødvendig for udførelsen af en opgave i

samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som udlændingemyndighederne mv. har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 3, 2. pkt. I den forbindelse er det vurderingen, at de foreslåede regler angiver formålet med behandlingen af oplysningerne, og at nødvendighedskravet således er opfyldt på baggrund af de opgaver, der efter lovforslaget påhviler kommunalbestyrelsen og udlændingemyndighederne efter udlændingeloven i sager om genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Som det er anført ovenfor, indebærer forslaget, at der efter omstændighederne vil kunne blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i form af også følsomme oplysninger, jf. artikel 9 i databeskyttelsesforordningen, f.eks. visse oplysninger om religiøse og etniske forhold.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er der som udgangspunkt forbud mod behandling af personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, finder (forbuddet i) artikel 9, stk. 1, ikke anvendelse, og behandling er således lovlig efter f.eks. artikel 9, stk. 2, litra f, som kan anvendes som direkte behandlingshjemmel, på betingelse af, at behandling er nødvendig for at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Det fremgår desuden af artikel 9, stk. 2, litra g, at forbuddet ikke finder anvendelse – således at der kan ske behandling – hvis behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det er vurderingen, at den nævnte behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, herunder navnlig hensynet til korrekte afgørelser i sager om

genopdragelsesrejser eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. I den forbindelse er det også vurderingen, at proportionalitetskravet, jf. artikel 9, stk. 2, litra g, er opfyldt på baggrund af udførsel af de ovennævnte lovbestemte opgaver i disse sager, der påhviler udlændingemyndighederne. I den forbindelse henvises der endvidere til, at der er tale om tungtvejende hensyn til mindreårige udlændinges rettigheder og trivsel.

Endelig bemærkes, at administrationen af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 28, i forhold til behandling af følsomme personoplysninger forudsættes at ske således, at der hos myndighederne fastsættes passende og i visse tilfælde specifikke foranstaltninger i forhold til den registrerede. Det bemærkes i den forbindelse, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er omfattet af en lovbestemt tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27, og at dette også vil gælde i sager med spørgsmål om bortfald af opholdstilladelser efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, og i sager med spørgsmål om nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf samt fastsættelse af en frist for sådanne afgørelser efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8. Det bemærkes endvidere, at de omhandlede myndigheder ved udvekslingen af personoplysninger, som er nødvendig for behandlingen af disse sager, vil skulle overholde de generelle principper for behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5. Der henvises til det ovenfor anførte herom.

Det bemærkes, at der ved behandlingen af følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningen artikel 9 også samtidig skal være et lovligt grundlag for behandling i forordningens artikel 6. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, som gengivet ovenfor, er behandling lovlig, hvis og i det omfang behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Da der er tale om følsomme oplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, må de oplysninger, der videregives, ikke gå videre end formålet, jf. herved også artikel 5 om behandlingsprincipperne. Det betyder f.eks., at ikke alle sagsakter i en konkret sag må videregives, hvis de oplysninger, der er relevante for en høring i en sag om genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, kan udskilles.

Forslaget indebærer som nævnt, at der efter omstændighederne vil kunne blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i form af også oplysninger om strafbare forhold, jf. artikel 10 i databeskyttelsesforordningen.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., må behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Efter databeskyttelseslovens § 8, der supplerer databeskyttelsesforordningens artikel 10 og fastsætter regler om, hvornår der må ske behandling af oplysninger om strafbare forhold, må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., må de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, ikke videregives.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 3, kan videregivelse dog ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe. Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1-4, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 7, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, er opfyldt.

Det er vurderingen, at der er hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., til i en sag fra kommunalbestyrelsen til Udlændingestyrelsen og fra kommunalbestyrelsen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration at videregive oplysninger om strafbare forhold, som udlændingemyndighederne skal anvende ved vurderingen af, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, og om betingelserne for nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf samt fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, er opfyldt. Der er herved lagt vægt på, at videregivelsen af oplysningerne foretages under kontrol af

en offentlig myndighed og det ovenfor anførte om myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Der er endvidere lagt vægt på, at videregivelse efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 3, kan ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, og at videregivelsen fra kommunalbestyrelsen til Udlændingestyrelsen eller fra kommunalbestyrelsen til Styrelsen for International Rekruttering og Integration i en sag er nødvendig for sagens behandling som en del af sagsoplysningen med henblik på vurderingen af, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, og om betingelserne for nægtelse af udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf samt fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, er opfyldt.

Der er således hjemmel for den i lovforslaget foreslåede udveksling af oplysninger mellem myndigheder.

2.3.3.2. Børneoplysningssamtaler uden deltagelse af forældremyndighedsindehaveren

Det foreslås endvidere i udlændingelovens § 44 c at indsætte hjemmel til, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan afholde en samtale med en mindreårig udlænding uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til den mindreårige udlændings bedste taler herfor (børneoplysningssamtale).

En børneoplysningssamtale skal kunne afholdes til brug for Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering efter udlændingelovens § 17, stk. 3, af, om en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet efter stk. 1, fordi udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Der henvises nærmere herom til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Udlændingestyrelsen skal også kunne afholde en børneoplysningssamtale til brug for Udlændingestyrelsens vurdering efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, af, om udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding skal nægtes, eller at en allerede udstedt særlig rejselegitimation

skal inddrages, eller om fristen for en sådan afgørelse skal forlænges, jf. § 39 a, stk. 8, fordi der er grund til at antage, at den mindreårige udlænding ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Formålet med en børneoplysningssamtale vil være at give den mindreårige udlænding mulighed for mundtligt og i fortrolighed at redegøre for familieforhold, konflikter og andre forhold, som kan underbygge, at udlændingen har været eller måske er i fare for at blive sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, i de sager, hvor det er tilfældet.

En børneoplysningssamtale vil kunne afholdes på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations såvel som på den mindreårige udlændings foranledning og ønske.

En ansøgning om, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, eller en ansøgning om udstedelse af særlig rejselegitimation kan eksempelvis være udfyldt af eller under opsyn af forældrene, hvor den mindreårige ikke har haft mulighed for at tilkendegive, at et (forestående) udlandsophold er eller har været ufrivilligt eller er af en anden karakter end oplyst i ansøgningen. I sådanne tilfælde vil udlændingen i stedet efterfølgende kunne rette henvendelse til udlændingemyndighederne og anmode om en børneoplysningssamtale i fortrolighed.

Tilsvarende vil Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne tilbyde en børneoplysningssamtale, hvis styrelsen er i besiddelse af oplysninger, der indikerer, at der kan være tale om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. En mindreårig udlænding vil ikke have pligt til at deltage i en børneoplysningssamtale, men vil skulle have oplysninger om samtalens formål og rammer, og at udeblivelse vil kunne have betydning for opholdsgrundlaget eller afgørelsen vedrørende særlig rejselegitimation.

Henset til formålet med og den særlige karakter af børneoplysningssamtalerne er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der er et væsentligt behov for specialregulering af spørgsmålet om underretning af forældremyndighedsindehaveren og partsrepræsentation

i den foreslåedes § 44 c, stk. 3, således at de rettigheder, der tilkommer forældremyndighedsindehavere, fraviges.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil skulle foretage en konkret vurdering af, om væsentlige hensyn til den mindreårige taler for, at forældremyndighedsindehaveren ikke orienteres om mødet og ikke deltager i mødet. Hvor der er kendskab til eller en begrundet mistanke om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding, vil hensynet til den mindreårige udlænding ofte tale for, at forældremyndighedsindehaveren ikke underrettes om mødet og ikke deltager heri.

Endvidere vil Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne udelukke en bisidder, når der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil varetage udlændingens interesser, eller at bisidderens deltagelse i mødet skønnes at have betydning for, om udlændingen kan udtrykke sig frit, jf. nedenfor. Denne situation vil eksempelvis kunne forekomme, hvor bisidderen ikke fremstår tilstrækkelig moden til at kunne støtte udlændingen under samtalen, eller hvor bisidderen reelt varetager forældrenes interesser i strid med den mindreårige udlændings interesser.

Det forudsættes, at kontakten mellem Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration og den mindreårige udlænding i relevante tilfælde sker på en måde, hvor der ikke er risiko for, at forældrene, f.eks. ved monitorering af post, herunder digital post, sendt til udlændingen, får kendskab til samtalen, f.eks. ved at etablere kontakt via udlændingens skole eller bopælskommune.

Det forudsættes med ordningen, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration udpeger et passende antal sagsbehandlere, der skal afholde børneoplysningssamtaler, og som opkvalificeres med henblik på at afholde samtaler med mindreårige. Kun i særligt hastende tilfælde, hvor formålet med en børneoplysningssamtale vil forspildes, hvis samtalen ikke afholdes med kort varsel, skal samtalen kunne afholdes af en sagsbehandler uden denne opkvalificering, hvis en opkvalificeret sagsbehandler ikke er til rådighed.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil på udlændingemyndighedernes hjemmesider skulle oplyse

om muligheden for som mindreårig udlænding at anmode om en børneoplysningssamtale som led i deres generelle borgerrettede vejledning.

I tilknytning til muligheden for børneoplysningssamtaler foreslås det, at en mindreårig udlænding har ret til at lade sig bistå af andre og således medtage en bisidder ved børneoplysningssamtalen, men at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration skal kunne tilsidesætte barnets eller den unges valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil varetage barnets eller den unges interesser. Ligeledes skal Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for at få barnets eller den unges uforbeholdne mening belyst. En bisidder for et barn eller en ung skal være fyldt 15 år.

Desuden foreslås det, at straffelovens §§ 152-152 f om tavshedspligt med hensyn til oplysninger, en person bliver bekendt med som led i offentligt hverv eller tjeneste, finder tilsvarende anvendelse for bisiddere for mindreårige udlændinge.

Forslaget skal sikre, at f.eks. en skolekammeret eller en ældre søskende, der ikke som bisidder virker i offentlig tjeneste eller hverv eller udfører opgaver efter aftale med en offentlig myndighed, pålægges en tavshedspligt for oplysninger, den pågældende bliver bekendt med i forbindelse med en børneoplysningssamtale, og som ikke bør komme til andres kendskab.

I forbindelse med iværksættelsen af en børneoplysningssamtale vil Udlændingestyrelsen henholdsvis Styrelsen for International Rekruttering og Integration skulle oplyse den mindreårige udlænding om retten til at medtage en bisidder.

De almindelige regler i forvaltningsloven og offentlighedsloven om bl.a. aktindsigt, partshøring mv. vil i øvrigt finde anvendelse i forbindelse med udlændingemyndighedernes behandling af en sag om, hvorvidt en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. den foreslåede § 17, stk. 3, og en sag om udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf og fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8. Det bemærkes i den forbindelse, at oplysninger, som er fremkommet i forbindelse med en børneoplysningssamtale, ligesom oplysningen om at en sådan samtale har været afviklet, forudsættes at kunne undtages fra aktindsigt efter

forvaltningslovens § 15 b, nr. 5. I sådanne tilfælde må udlændingemyndighederne være opmærksomme på den særlige konflikt, som den mindreårige udlændings oplysninger kan give anledning til i forhold til forældrene, og det deraf følgende behov for at beskytte den mindreårige udlænding. En anmodning fra forældrenes side om aktindsigt må derfor altid føre til, at der foretages en konkret afvejning med henblik på vurderingen af, om forvaltningslovens bestemmelser om undtagelse fra aktindsigt kan bringes i anvendelse, ligesom udlændingemyndighederne bør overveje at inddrage kommunen i spørgsmålet om udlevering af oplysninger til forældrene.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 28.

2.4. Ny særlig adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse

2.4.1. Gældende ret

Der kan efter udlændingelovens § 11, stk. 3, efter ansøgning meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, hvis udlændingen opfylder 9 grundlæggende betingelser. Det følger således af § 11, stk. 3, nr. 1-9, at følgende betingelser skal være opfyldt:

1) Udlændingen har lovligt boet her i landet, jf. dog stk. 7, i mindst 8 år, jf. dog stk. 5 og 6, og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3. Hvis opholdstilladelsen er meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, 1. pkt., eller § 9 q, stk. 2, på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold, anses betingelsen i 1. pkt. kun for opfyldt, hvis opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af samme ægteskab eller samlivsforhold.

2) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed.

3) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller §§ 210, 216 og 222-224, § 225, jf. § 216, eller §§ 243-246.

4) Udlændingen har ikke forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand med hensyn til tilbagebetalingen af gælden og gælden ikke overstiger 100.000 kr.

5) Udlændingen har ikke i de sidste 4 år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra hjælp i form af

enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.

6) Udlændingen har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. integrationslovens § 19, stk. 1, 3. pkt., eller på anden vis tilkendegivet at acceptere indholdet heraf.

7) Udlændingen har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

8) Udlændingen har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 8, i mindst 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

9) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

De grundlæggende betingelser betyder således, at udlændingen skal have haft opholdstilladelse i 8 år, ikke er idømt ubetinget straf af en vis varighed for alvorlig kriminalitet, ikke har forfalden gæld til det offentlige, er selvforsørgende, har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring, har bestået Prøve i Dansk 2 eller anden danskprøve på samme eller højere niveau, har været i beskæftigelse og fortsat er tilknyttet arbejdsmarkedet.

Meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse er efter udlændingelovens § 11, stk. 4, endvidere betinget af, at udlændingen opfylder 2 ud af 4 supplerende betingelser:

1) Udlændingen har bestået en medborgerskabsprøve, jf. integrationslovens § 41 b, eller udvist aktivt medborgerskab her i landet gennem mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer m.v.

2) Udlændingen har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 8, i mindst 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

3) Udlændingen har haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 270.000 kr. de sidste 2 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles. Det angivne beløb er fastsat i 2016-niveau og reguleres fra og med 2017 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

4) Udlændingen har bestået Prøve i Dansk 3, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

De supplerende betingelser kan således opfyldes, hvis udlændingen har bestået en medborgerskabsprøve eller udvist aktivt medborgerskab, har været i længerevarende beskæftigelse, har haft en vis årlig indkomst eller har bestået Prøve i Dansk 3 eller anden danskprøve på samme eller højere niveau.

Det følger af udlændingelovens § 11, stk. 8, nr. 1, at ansættelsesforhold, hvor udlændingen her i landet har haft ordinær beskæftigelse med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer (fuldtidsbeskæftigelse), indgår med den fulde varighed ved beregningen af, om en udlænding har været i ordinær beskæftigelse i mindst 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år, jf. stk. 3, nr. 8.

Ved siden af de almindelige betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse gælder nogle særlige ordninger for forskellige persongrupper, hvor der stilles færre eller tilpassede krav.

Det gælder udlændinge, der bortset fra opholdskravet på 8 år i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, opfylder alle grundlæggende og alle 4 supplerende betingelser, jf. udlændingelovens § 11, stk. 5, udlændinge, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, seniorpension eller tidlig pension, jf. udlændingelovens § 11, stk. 6, og udlændinge, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark, jf. udlændingelovens § 11, stk. 13.

Endvidere gælder en særlig ordning efter udlændingelovens § 11, stk. 12, hvorefter der, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, efter ansøgning meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, der indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse inden det fyldte 19. år, som har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen, og som opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-7, jf. dog stk. 17.

Det betyder, at unge udlændinge kan opnå tidsubegrænset opholdstilladelse uden at skulle opfylde de grundlæggende beskæftigelseskrav i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, og uden at skulle opfylde nogen af de supplerende betingelser i udlændingelovens § 11, stk. 4.

Unge udlændinge skal i stedet på ansøgningstidspunktet være mellem 18 og 19 år og have været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden

afslutningen af folkeskolen. Om det sidstnævnte krav fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 188 som fremsat, side 70, at dette både gælder udlændinge, som efter folkeskolens afslutning færdiggør en uddannelse, og som, på tidspunktet hvor udlændingen søger om tidsubegrænset opholdstilladelse, er i beskæftigelse, udlændinge, som efter folkeskolens afslutning er i beskæftigelse i en periode og på tidspunktet, hvor udlændingen søger om tidsubegrænset opholdstilladelse er i gang med en uddannelse, og udlændinge som har været i uafbrudt beskæftigelse eller under uafbrudt uddannelse efter folkeskolens afslutning og frem til tidspunktet, hvor udlændingen søger om tidsubegrænset opholdstilladelse. Det afgørende er således ikke, i hvor lang tid udlændingen har arbejdet eller været i uddannelse, men at udlændingen har været i gang siden afslutningen af folkeskolen og frem til, at udlændingen søger om tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udlændingelovens § 11, stk. 12, henviser ikke som § 11, stk. 3, nr. 8, til selvstændig erhvervsvirksomhed eller til § 11, stk. 8, om fuldtidsbeskæftigelse, men Udlændingestyrelsen fortolker i praksis § 11, stk. 12, i overensstemmelse med bestemmelserne om beskæftigelse i § 11, stk. 3, nr. 8, og § 11, stk. 8, nr. 1. Det betyder, at ordinær beskæftigelse her i landet med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer anses for fuldtidsbeskæftigelse, og at selvstændig erhvervsvirksomhed medregnes som fuldtidsbeskæftigelse, hvis virksomheden har karakter af hovedbeskæftigelse med henblik på at opnå selvforsørgelse og har haft et omfang, der kan sidestilles med lønarbejde i gennemsnitligt mindst 30 timer om ugen.

Henvisningen i udlændingelovens § 11, stk. 12, til stk. 17, betyder, at ansøgeren undtages fra at opfylde en eller flere af betingelserne i § 11, stk. 4-7, hvis betingelsen eller betingelserne ikke kan kræves opfyldt, fordi hensynet til Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, tilsiger det. De krav, en ansøger kan undtages fra, er kravene om, at ansøgeren ikke må have forfalden gæld til det offentlige, ikke har modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, har underskrevet eller accepteret en opholds- og selvforsørgelseserklæring og har bestået Prøve i Dansk 2 eller en anden danskprøve på tilsvarende eller højere niveau.

Indgiver en udlænding ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse efter det fyldte 19. år, kan udlændingen ikke meddeles tidsubegrænset

opholdstilladelse efter ordningen i udlændingelovens § 11, stk. 12, men vil skulle opfylde de almindelige betingelser i stk. 3 og 4. Det betyder, at udlændingen vil skulle opfylde beskæftigelseskravene samt mindst 2 af de supplerende betingelser.

2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

En udlænding, der i ungdomsårene har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil som følge af opholdet ikke have haft mulighed for at være i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen og vil derfor ikke kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter den særlige ordning i udlændingelovens § 11, stk. 12. Det gælder, uanset at udlændingen kommer til Danmark og indgiver ansøgning inden det fyldte 19. år.

Det kan blive opfattet af den unge udlænding som en straf for noget, udlændingen ikke selv har haft indflydelse på, da den unge som følge heraf først 3½ år senere, hvor beskæftigelseskravet i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8, tidligst vil kunne opfyldes, vil have en reel mulighed for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

På samme vis som der i medfør af udlændingelovens § 11, stk. 12, tages særligt hensyn til unge udlændinge, som har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen, finder Udlændinge- og Integrationsministeriet, at der er et særligt hensyn at tage til unge udlændinge, der har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, og som uforskyldt ikke vil kunne opfylde betingelserne i § 11, stk. 12.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at der for disse udlændinge bør indføres en ny særlig ordning med et tilpasset sæt betingelser, således at der inden for en frist på 2 år efter en afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, eller 2 år efter indrejsen, hvis udlændingen på tidspunktet for afgørelsen efter § 17, stk. 3, opholdt sig uden for landet, vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse på et tidligere tidspunkt, end hvis de almindelige betingelser skulle være opfyldt. Fristen vil dog skulle tage højde for, at der ikke meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge under 18 år.

De tilpassede betingelser skal være rimelige og realistiske i forhold til den særlige situation, udlændingen befinder sig i. Opfylder udlændingen

betingelserne inden for fristen på 2 år, er det et udtryk for, at udlændingen ønsker at høre til det danske samfund og arbejde videre for sin egen integration.

De almindelige betingelser i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1-4 og 6-7, vil skulle opfyldes på lige fod med andre ansøgere om tidsubegrænset opholdstilladelse. En udlænding skal f.eks. ikke kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter den særlige ordning, hvis udlændingen er idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel.

Efter de almindelige betingelser er modtagelse af offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven som udgangspunkt til hinder for tidsubegrænset opholdstilladelse i 4 år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 5.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det hensigtsmæssigt at tilpasse selvforsørgelseskravet, således at der er rum for modtagelse af offentlig hjælp i op til et år uden, at den unge udlænding vil blive afskåret fra den særlige adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse. Det vil tage højde for, at en udlænding, der har været på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, kan have behov for at modtage offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i en periode, hvor udlændingen skal (gen)finde fodfæste i Danmark og bearbejde sine oplevelser.

Det er herudover Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en tilpasset betingelse, hvorefter udlændingen ikke må have modtaget offentlig hjælp i mindst det seneste år af den periode på 2 år, hvor der vil være adgang til at søge om tidsubegrænset opholdstilladelse efter den nye særlige ordning, dels vil give rum for den nødvendige hjælp efter hjemkomsten, dels vil give udlændingen et incitament til at blive selvforsørgende.

Efter de almindelige betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse skal udlændingen have været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år samt antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet på det tidspunkt, hvor afgørelsen om tidsubegrænset opholdstilladelse træffes, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det hensigtsmæssigt at tilpasse beskæftigelseskravet, således at der tages højde for, at den unge

udlænding ikke har haft mulighed for at søge om tidsubegrænset opholdstilladelse efter den særlige ordning for unge udlændinge i udlændingelovens § 11, stk. 12, fordi udlændingen har været afskåret fra at være i kontinuerlig uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriet opfattelse, at en tilpasset betingelse, hvorefter udlændingen skal have været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om tidsubegrænset opholdstilladelse og også på afgørelsestidspunktet være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse, dels vil give rum for den nødvendige hjælp efter hjemkomsten, f.eks. et krisebehandlingsforløb, dels vil give den unge udlænding et incitament til at blive (gen)integreret i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indføre en ny særlig ordning i udlændingelovens § 11, hvorefter der, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, som indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse senest 2 år efter en afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, eller senest 2 år efter indrejsen, hvis udlændingen på tidspunktet for afgørelsen efter § 17, stk. 3, opholdt sig uden for landet.

Ordningen vil således omfatte udlændinge, for hvem udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke anses for bortfaldet, fordi den unges udlandsophold skyldes en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, der er beskrevet i lovforslagets afsnit 2.1.3.2.

Disse udlændinge vil kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse tidligst 1 år efter Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse om, at opholdstilladelsen ikke anses for bortfaldet, hvis udlændingen kommer i arbejde eller uddannelse og ikke modtager kontanthjælp el.lign., jf. nedenfor.

Opholdt udlændingen sig uden for landet på tidspunktet for afgørelsen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, vil fristen på 2 år skulle regnes fra indrejsen

i Danmark. Derved tages der højde for en situation, hvor udlændingen på grund af lokale udrejserestriktioner eller lignende forhindringer ikke er genindrejst i Danmark, når der træffes afgørelse i spørgsmålet om bortfald af udlændingens opholdstilladelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder i tilknytning hertil, at fristen på 2 år til at indgive ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse efter den særlige ordning tidligst bør regnes fra det fyldte 17. år. Forslaget vil modvirke, at udlændinge, der som helt unge sendes på og vender tilbage fra en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, afskæres fra at kunne benytte den særlige ordning, hvis de 2 år efter afgørelsen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, endnu ikke er fyldt 18 år og derfor ikke vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Det vil også betyde, at disse udlændinge vil kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i tilknytning til det fyldte 18. år, hvis de nedennævnte tilpassede betingelser er opfyldt.

Det foreslås, at udlændinge omfattet af den særlige ordning skal kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-4 og 6-7, samt følgende tilpassede betingelser:

- 1) Udlændingen har ikke i det sidste år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.
- 2) Udlændingen har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse, jf. stk. 8, nr. 1, eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.
- 3) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Forslaget vil indebære, at udlændingen skal have boet lovligt her i landet i mindst 8 år (§ 11, stk. 3, nr. 1), ikke er idømt ubetinget straf af en vis varighed for alvorlig kriminalitet (§ 11, stk. 3, nr. 2 og 3), ikke har forfalden gæld til det offentlige (§ 11, stk. 3, nr. 4), har underskrevet en opholds- og

selvforsørgelseserklæring (§ 11, stk. 3, nr. 6), og har bestået Prøve i Dansk 2 eller anden danskprøve på samme eller højere niveau (§ 11, stk. 3, nr. 7).

For så vidt angår kravet om lovlig bopæl i mindst 8 år vil beregningsreglen i udlændingelovens § 27, stk. 3, jf. stk. 1, finde anvendelse. Det betyder bl.a., at ophold i udlandet, der ikke fører til bortfald af opholdstilladelsen, medregnes i 8-årskravet som lovlig bopæl her i landet.

Forslaget vil endvidere indebære, at udlændingen herudover skal opfylde selvforsørgelses- og beskæftigelses-/uddannelseskraav, der også stilles efter de almindelige betingelser, men som er tilpasset den særlige situation, udlændinge omfattet af den foreslåede nye ordning befinder sig i.

Det foreslåede tilpassede selvforsørgelseskraav adskiller sig fra det almindelige selvforsørgelseskraav i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 5, ved, at udlændingen kun i 1 år forud for indgivelsen af ansøgningen om tidsubegrænset opholdstilladelse ikke må have modtaget offentlig hjælp omfattet af bestemmelsen i modsætning til normalt 4 år. Bortset herfra forudsættes de to bestemmelser administreret på samme måde.

Det foreslåede tilpassede beskæftigelseskraav adskiller sig endvidere fra det almindelige beskæftigelseskraav i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, ved, at beskæftigelsesperioden vil udgøre mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, i modsætning til normalt 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år.

Da det forventes af udlændingen, at denne arbejder for at genopbygge sin integration i og tilknytning til Danmark, vil alene beskæftigelse her i landet kunne indgå i beregningen, jf. udlændingelovens § 11, stk. 8, nr. 1.

På samme vis som for unge udlændinge, der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 11, stk. 12, vil også uddannelse kunne indgå i opfyldelsen af det tilpassede beskæftigelses-/uddannelseskraav.

Det foreslåede tilpassede beskæftigelses-/uddannelseskraav forudsættes herudover administreret på samme måde, som udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, administreres, for så vidt angår beskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed, og på samme måde, som udlændingelovens § 11, stk. 12, administreres, for så vidt angår uddannelse.

Det foreslås endelig, at en udlænding skal kunne undtages fra at opfylde en eller flere af betingelserne, hvis betingelsen eller betingelserne ikke kan kræves opfyldt, fordi hensynet til Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, tilsiger det.

Kravene om, at udlændingen skal have boet lovligt her i landet i mindst 8 år (§ 11, stk. 3, nr. 1) og ikke er idømt ubetinget straf af en vis varighed for alvorlig kriminalitet (§ 11, stk. 3, nr. 2 og 3), vil der ikke kunne undtages fra. Dette vil svare til, hvad der gælder for andre udlændinge, der ansøger om tidsubegrænset opholdstilladelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 23.

2.5. Ændring af reglerne om adgang til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus

2.5.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 7, stk. 3, gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold til en udlænding, der ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf på baggrund af en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile (midlertidig beskyttelsesstatus).

Udlændingelovens § 7, stk. 3, omfatter udlændinge, der ikke er omfattet af flygtningekonventionen, men som har krav på beskyttelse mod overgreb efter andre internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt, fordi der består en reel risiko for overgreb mod enhver alene i kraft af en tilstedeværelse på området. En opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, meddeles tidsbegrænset med en varighed på højst 1 år og efter 3 år for højst 2 år ad gangen, jf. § 16, stk. 1, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 744 af 22. april 2021 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen).

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding over 24 år, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Endelig fremgår det af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding med henblik på ophold hos en anden i Danmark fastboende person end forældremyndighedens indehaver, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold eller, hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie, og når den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Af bemærkningerne til bestemmelserne, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 87 som fremsat, side 11-12, fremgår følgende:

"Karakteren af opholdet her i landet for en udlænding, som er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, må normalt betragtes som så usikker og varigheden af opholdet så begrænset, at den pågældendes familie bl.a. under hensyn til opretholdelsen af en effektiv immigrationspolitik ikke bør meddeles opholdstilladelse her i landet, før udlændingen har opholdt sig tre år her i landet.

Det foreslås på denne baggrund, at der ikke skal kunne meddeles familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 i forhold til udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, før vedkommende har haft en sådan opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år.

Hvis den pågældende udlænding har krav på familiesammenføring efter Danmarks internationale forpligtelser inden for de første 3 år, vil dette skulle meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Beskyttelsesbehovets forventede midlertidige karakter sammenholdt med, at opholdstilladelsernes varighed alene er et

år ad gangen, medfører imidlertid, at parternes samlede tilknytning til Danmark ikke har en sådan karakter, at der i almindelighed foreligger en pligt til at tillade familiesammenføring efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det bemærkes i den forbindelse, at der fortsat vil være tale om en ordning, der ikke permanent afskærer adgangen til familiesammenføring, men alene udskyder denne i lyset af udlændingens særlige midlertidige opholdsretlige status.

Der skal som hidtil meddeles familiesammenføring – også inden for de første tre års ophold her i landet – hvis Danmarks internationale forpligtelser konkret tilsiger det. Dette gælder f.eks., hvis personen i Danmark før udrejsen fra hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle i hjemlandet, eller hvis den herboende har alvorligt syge mindreårige børn i hjemlandet. I sådanne tilfælde kan et afslag på familiesammenføring være særligt indgribende allerede inden for de første tre år. Ligeledes kan der i forhold til børn være situationer, hvor FN's børnekonvention, herunder konventionens artikel 3, stk. 1, om hensynet til barnets tarv, kan have betydning for, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring på et tidligere tidspunkt. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis den herboende er et uledsaget mindreårigt barn, hvis forældre søger om familiesammenføring.

Hvis en udlænding, som har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, indgiver en ansøgning om familiesammenføring, inden vedkommendes opholdstilladelse eventuelt forlænges efter 3 år, skal udlændingemyndighederne af egen drift behandle ansøgningen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen ikke ønsker, at ansøgningen behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Udlændingemyndighedernes sagsbehandling vil fortsat blive tilrettelagt således, at en ansøgning om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, som indgives mindre end 2 måneder før det tidspunkt, hvor udlændingen opfylder kravet om tre års ophold i Danmark, ikke skal afslås under henvisning til, at kravet til længden af opholdet i Danmark endnu ikke er opfyldt.

I sådanne tilfælde skal ansøgningen derimod behandles med henblik på, at sagen kan afgøres hurtigst muligt efter, at den pågældende har opholdt sig 3 år i landet, og der er truffet afgørelse i sagen om forlængelse af den midlertidige opholdstilladelse efter § 7, stk. 3."

Det fremgår af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, jf. bl.a. bemærkningerne til § 1, nr. 3, i Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 4018, at der i alle tilfælde, hvor nægtelse af familiesammenføring vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og hvor der ikke efter andre bestemmelser er mulighed for at tillade familiesammenføring, vil skulle meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, 1. pkt.

Ansøgninger om familiesammenføring til familiemedlemmer, der ikke er omfattet af udlændingelovens § 9, skal således behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det kan f.eks. være en ægtefælle, som ikke er fyldt 24 år, eller forældre eller søskende, der ansøger om familiesammenføring med et herboende barn, ligesom en ansøgning fra en mindreårig udlænding, der er fyldt 15 år, skal behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, finder endvidere anvendelse, hvis en udlænding med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, ikke har haft denne opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år, men har krav på familiesammenføring efter Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder uanset, hvilken familiemæssig tilknytning der er tale om, idet ægtefæller, samlevende og børn ikke kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, før den herboende har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Udlændingemyndighederne er forpligtet til at efterleve Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 (om ret til respekt for privat- og

familieliv), ved behandlingen af de enkelte sager og skal således i hver enkelt sag foretage en konkret og individuel vurdering, hvor relevant praksis fra navnlig Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol inddrages. Der foretages således i de enkelte tilfælde en konkret vurdering af, om der er krav på familiesammenføring, idet der vil kunne være særlige situationer, hvor hensynet til familiens enhed tilsiger, at der skal meddeles opholdstilladelse.

Det indebærer også, at meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, som følge af hensynet til Danmarks internationale forpligtelser ikke forudsætter indgivelse af en særskilt ansøgning om opholdstilladelse efter denne bestemmelse, når der er indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1.

Af bemærkningerne til bestemmelserne om adgang til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 87 som fremsat, side 12-13, fremgår det endvidere:

"Det kan udledes af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at bestemmelsen ikke indebærer en generel og ubetinget ret til familiesammenføring, da familier ikke efter artikel 8 har en umiddelbar ret til at vælge det land, hvori de vil udøve deres familieliv. Der skal i hver enkelt sag, hvor en udlænding søger om familiesammenføring med en herboende person, foretages en konkret vurdering af, hvorvidt det på baggrund af sagens samlede omstændigheder er proportionalt – bl.a. ud fra Danmarks interesse i at kontrollere indvandringen – at meddele afslag på opholdstilladelse. Menneskerettighedsdomstolen lægger i sin praksis i den forbindelse vægt på en flerhed af momenter, herunder:

- konsekvenserne for familielivet, herunder om det i praksis vil blive brudt,
- tidspunktet for familielivets etablering,
- årsagen til den adskillelse, der nu ønskes tilendebragt, herunder om det skyldes den herboende persons eget frie valg,
- karakteren og omfanget af parternes tilknytning til den stat, der søges om familiesammenføring i,
- den indrejsendes kulturelle og familiemæssige tilknytning til oprindelsesstaten,
- momenter som immigrationskontrol, herunder om der er sket en overtrædelse af statens lovgivning om immigration,

- om der foreligger hensyn til offentlige orden, der taler for udelukkelse fra statens område,
- om den indrejsende er mindreårig eller på anden måde afhængig af den herboende person,
- om der foreligger uoverstigelige hindringer for at udøve familielivet i et andet land, samt
- om der er noget til hinder for, at den herboende person rejser til det land, hvor udlændingen opholder sig.

De anførte momenter er nærmere beskrevet i Jon Fridrik Kjølbro: Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, 3. udgave 2010, side 719f med henvisning til praksis. Der henvises for en beskrivelse af Menneskerettighedsdomstolens praksis endvidere til Peer Lorenzen m.fl., Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, 3. udgave 2011, side 740ff."

Derudover fremgår det af udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, at et barn, som opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, kun, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor, kan gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, hvis der ansøges herom senest 3 måneder efter, at den anden forælder har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

2.5.1.1. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen M.A. mod Danmark

Den 9. juli 2021 afsagde Storkammeret ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen) dom i sagen M.A. mod Danmark (appl. no. 6697/18 [GC]) (M.A.-dommen).

Sagen vedrørte en syrisk statsborger med midlertidig beskyttelsesstatus og dennes ægtefælle. Udlændingestyrelsen meddelte i 2016 parret afslag på ægtefællesammenføring under henvisning til, at den herboende ikke havde haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år som krævet efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, og at der ikke forelå ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, der talte for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Udlændingenævnet stadfæstede senere i 2016 afgørelsen.

Afgørelsen blev indbragt for domstolene og henvist til Østre Landsret, der i 2017 frifandt Udlændingenævnet. Senere i 2017 stadfæstede Højesteret landsrettens dom.

Domstolen fandt i sin dom af 9. juli 2021 med stemmerne 16-1, at Danmark har krænket Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 (retten til respekt for privat- og familieliv).

Den 1. oktober 2021 sendte Udlændinge- og Integrationsministeriet et notat med en juridisk vurdering af Domstolens dom i M.A.-sagen til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg (UUI 2020-21, alm. del, bilag 183).

Som det fremgår af notatets pkt. 4, udtalte Domstolen bl.a., at de generelle forhold i et land kan blive så alvorlige, at enhver tilbagesendt person vil være i reel risiko for at blive udsat for umenneskelig behandling i henhold til EMRK artikel 3, alene på grund af vedkommendes tilstedeværelse der. Da beskyttelsen i EMRK artikel 3 er ubetinget, og der derfor ikke kan indføres begrænsninger som følge af et stigende antal personer med krav på denne beskyttelse, anerkendte Domstolen, at det i en situation med massetilstrømning vil være tilladt inden for staternes skønsmargin at prioritere beskyttelsen af disse personer frem for at tillade familiesammenføring under hensyn til familiens enhed efter EMRK artikel 8.

Nærmere om rammerne for staternes skønsmargin udtalte Domstolen endvidere, at staterne har en bred skønsmargin i forhold til at fastsætte regler om at udskyde adgangen til familiesammenføring for andre flygtninge end flygtninge med konventionsstatus. Domstolen lagde dog til grund, at denne skønsmargin ikke kan være ubegrænset og er underlagt en proportionalitetsvurdering, og fastslog på den baggrund, at mens Domstolen ikke så grund til at betvivle rationalet bag den 2-årige udskydelse af adgangen til familiesammenføring, som er fastsat i artikel 8 i EU-familiesammenføringsdirektivet, fandt Domstolen, at efter 2 år får de uoverstigelige hindringer for at nyde familielivet i hjemlandet gradvist større betydning. Domstolen anførte i forlængelse heraf, at selvom EMRK artikel 8 ikke kan anses for at pålægge en stat en generel forpligtelse til at tillade familiesammenføring på dens territorium, kræver konventionens genstand og formål en forståelse og anvendelse af dens bestemmelser på en sådan måde, at de er praktiske og effektive – ikke blot teoretiske og illusoriske i deres anvendelse i en konkret sag. Domstolen henviste til, at dette effektivitetsprincip er et generelt fortolkningsprincip, der omfatter alle

konventionens bestemmelser samt dens tilhørende protokoller. Domstolen henviste også til, at 3 år i alle tilfælde er en lang periode at være adskilt fra sin familie, når et familiemedlem opholder sig i et land karakteriseret ved vilkårlig voldsudøvelse og mishandling af civile, og når det er anerkendt, at der er uoverstigelige forhindringer for udøvelse af familielivet dér. Derudover vil den reelle adskillelse uundgåeligt være længere end venteperioden på grund af dels tiden, der går i forhold til selve flugten, og dels sagsbehandlingstiden i forbindelse med ansøgningen om familiesammenføring.

I forhold til den konkrete sag fandt Domstolen, at den indførte udskydelse af adgangen til familiesammenføring i 3 år kun giver begrænset mulighed for at tage konkrete og individuelle hensyn til familiens enhed, og at der ikke gives mulighed for at vurdere situationen i hjemlandet med henblik på at fastslå de faktiske udsigter for en mulig tilbagevenden dertil eller forhindringer for dette. 3-årsreglen virkede derfor for den herboende i sagen som et ufravigeligt krav om at måtte tåle en længerevarende adskillelse fra sin ægtefælle uden hensyntagen til familiens enhed i lyset af den sandsynlige varighed af disse forhindringer.

Endelig bemærkede Domstolen, at den betydelige nedgang i antallet af asylansøgninger til Danmark i 2016 og 2017 ikke førte til en ændring af 3-årsreglen i forbindelse med revisionsloven i 2018 (lov nr. 562 af 29. maj 2018 om ændring af lov om ændring af udlændingeloven (Ophævelse af bestemmelse om revision af reglerne om midlertidig beskyttelsesstatus for visse udlændinge)).

Som det fremgår af pkt. 5.1 i Udlændinge- og Integrationsministeriets notat af 1. oktober 2021, er det på baggrund af dommens præmisser ministeriets vurdering, at Domstolen overordnet anerkender, at der kan fastsættes regler om at udskyde adgangen til familiesammenføring for andre flygtninge end flygtninge med konventionsstatus, og at staterne bør indrømmes en vid skønsmargin i forhold til beslutningen om at indføre sådanne regler.

Selvom Domstolen anerkender en 2-årig venteperiode, indebærer dette efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke, at Domstolen ikke ville anerkende, at en udskydelse af adgangen til familiesammenføring i 3 år for udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus er mulig efter EMRK artikel 8 i særlige tilfælde.

I en situation som den aktuelle, hvor Danmark ikke oplever en massetilstrømning af asylansøgere, vil der dog ikke være grundlag for at udskyde adgangen til familiesammenføring i mere end 2 år. Det betyder, at der efter ansøgning vil skulle meddeles opholdstilladelse med henblik på familiesammenføring, når den herboende udlænding har haft midlertidig beskyttelsesstatus i mindst 2 år, og når de øvrige betingelser for familiesammenføring er opfyldt eller må fraviges som følge af hensynet til familiens enhed.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at det ikke vil være foreneligt med EMRK at administrere en 2-årig udskydelse af familiesammenføring absolut. Der vil således som hidtil skulle gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, inden 2 år i tilfælde, hvor et afslag på det tidspunkt må antages at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser som følge af særlige individuelle forhold, f.eks. alvorlig sygdom.

Samtidig med oversendelsen af notatet til Udlændinge- og Integrationsudvalget den 1. oktober 2021 sendte Udlændinge- og Integrationsministeriet notatet til Udlændingestyrelsen med anmodning om at indrette sin administration efter notatet og således meddele familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, senest efter 2 år, når der i øvrigt er grundlag herfor. Notatet blev ligeledes sendt til Udlændingenævnet til orientering.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

I notatet af 1. oktober 2021 med en juridisk vurdering af M.A.-dommen har Udlændinge- og Integrationsministeriet i pkt. 5.3 om konsekvenser for udlændingeloven bemærket, at 3-årsreglen i udlændingelovens § 9, stk. 1, er forudsat som den klare hovedregel og meddelelse af opholdstilladelse før udløbet af 3-årsfristen – efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 – som en undtagelse hertil.

På baggrund af den juridiske vurdering af dommen og som følge af den aktuelle situation, hvor Danmark ikke oplever en massetilstrømning af asylansøgere, indebærer den nuværende administration, at 3-årsreglen i udlændingelovens § 9, stk. 1, ikke anvendes, og at familiesammenføring meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når den herboende har haft midlertidig beskyttelsesstatus i mere end de sidste 2 år.

Udlændingelovens § 9, stk. 1, bør derfor ændres, således at perioden for udskydelse af familiesammenføring ændres fra 3 år til 2 år, idet det ikke er retvisende, at reglen giver udtryk for en retstilstand, der reelt ikke er gældende.

Det er endvidere vurderingen, at der som hidtil skal tages konkret og individuel stilling til, om der foreligger ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, der betyder, at der skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, 1. pkt., til en ægtefælle eller samlever og/eller børn, i tilfælde, hvor den herboende ikke har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i den påkrævede periode, dvs. nu 2 år.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at midlertidig beskyttelsesstatus meddeles for højst 1 år ad gangen de første 3 år, og at der derfor parallelt eller kortere tid forud for en ansøgning om familiesammenføring vil være taget stilling til, om den herboende udlænding med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, fortsat har et beskyttelsesbehov, hvilket er en forudsætning for, at den pågældende vil kunne få familiesammenføring til Danmark.

Danmark modtog i 2014 14.792 asylansøgninger, hvilket var næsten en fordobling i forhold til 2013, hvor Danmark modtog 7.557 asylansøgninger. I 2015 modtog Danmark 21.316 asylansøgninger, hvilket svarer til næsten en tredobling i forhold til 2013-niveauet.

Uanset, at der både nationalt og på EU-plan siden 2015 er iværksat tiltag for at undgå en ny massetilstrømning af asylansøgere, bør der tages højde for, at en sådan situation igen kan opstå i fremtiden.

Det er, som nævnt ovenfor, Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Domstolen ikke med dommen i M.A.-sagen har afvist, at en udskydelse af adgangen til familiesammenføring i 3 år for udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus er mulig efter EMRK artikel 8 i særlige tilfælde.

Derfor finder Udlændinge- og Integrationsministeriet det mest hensigtsmæssigt, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at forlænge perioden for udskydelse af familiesammenføring til 3 år, hvis der opstår en ny situation med massetilstrømning af asylansøgere, hvor det vurderes nødvendigt at prioritere beskyttelsen af disse personer frem for at tillade familiesammenføring under hensyn til familiens enhed.

En sådan bemyndigelse vil betyde, at en forlængelse af perioden for udskydelse af familiesammenføring vil kunne sættes i kraft med kort varsel. Dette vil også indebære, at en beslutning om at udskyde adgangen til familiesammenføring i 3 år med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus, vil skulle ophæves, således at udskydelsen af familiesammenføring igen bliver 2 år, når situationen ændres på en sådan måde, at en udskydelse af familiesammenføring i 3 år ikke længere vil være mulig efter EMRK artikel 8.

2.5.3. Den foreslåede ordning

2.5.3.1. Ændring af perioden for udskydelse af familiesammenføring

Det foreslås, at 3-årsreglen i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, ændres, således at der ikke vil kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 med henblik på familiesammenføring med en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, før vedkommende har haft denne opholdstilladelse i mere end de sidste 2 år.

Udlændingemyndighedernes sagsbehandling vil fortsat skulle tilrettelægges således, at der ikke skal meddeles afslag under henvisning til, at perioden – på fremover 2 år – i udlændingelovens § 9, stk. 1, ikke er opfyldt, hvis ansøgningen om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 er indgivet indtil 2 måneder før det tidspunkt, hvor den herboende udlænding opfylder kravet. I sådanne tilfælde skal ansøgningen behandles med henblik på, at sagen kan afgøres hurtigst muligt efter, at den herboende udlænding opfylder kravet om mere end 2 års opholdstilladelse, og der er truffet afgørelse om forlængelse af den midlertidige opholdstilladelse efter § 7, stk. 3.

Der vil skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, inden for de første 2 års ophold her i landet, hvis Danmarks internationale forpligtelser konkret tilsiger det. Dette svarer til den retstilstand, der har været gældende ved den tidligere administration af 3-årsreglen.

Det indebærer, at der i disse sager – og uden en særskilt ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 – som hidtil vil skulle ske en afvejning af de relevante kriterier i forhold til oplysningerne i den enkelte sag, jf. ovenfor pkt. 2.5.1.

Som eksempler kan nævnes, hvis personen i Danmark før udrejsen fra hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle i hjemlandet eller har alvorligt syge mindreårige børn i hjemlandet. I sådanne tilfælde kan et afslag på familiesammenføring være særligt indgribende allerede inden for de første 2 år. Ligeledes kan der i forhold til børn være situationer, hvor også FN's børnekonvention, herunder konventionens artikel 3, stk. 1, om hensynet til barnets tarv, kan have betydning for, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring på et tidligere tidspunkt. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis ansøgeren er et mindreårigt barn af den herboende og ved et afslag på familiesammenføring til Danmark vil være uden omsorgspersoner i hjemlandet.

De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opremsning, men angiver nogle tilfælde, hvor det i praksis generelt er blevet vurderet, at et afslag på opholdstilladelse vil stride imod Danmarks internationale forpligtelser. Også andre personlige forhold vil kunne føre til meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter en konkret og individuel vurdering.

Herudover vil der skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i visse helt særlige situationer, hvor en herboende udlænding har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mindre end 2 år, men har haft et andet opholdsgrundlag før meddelelsen af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en udlænding, der oprindelig er familiesammenført med sin herboende ægtefælle med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, selv søger om asyl og opnår opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, og hvor udlændingens tidligere ophold som ægtefællesammenført efter en konkret og individuel vurdering vil skulle tillægges vægt i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om familiesammenføring fra udlændingens barn.

Kan det således i en sådan situation lægges til grund, at der også under udlændingens ophold som ægtefællesammenført har været uoverstigelige hindringer for udøvelse af familielivet mellem udlændingen og dennes barn – fordi udlændingen som følge af retten til et familieliv med ægtefællen ikke kan henvises til et andet land, typisk et fælles hjemland – vil perioden som ægtefællesammenført skulle tillægges vægt, således at der vil være grundlag for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvis denne periode og den periode, udlændingen har haft opholdstilladelse efter

§ 7, stk. 3, udgør mere end 2 år. Dette hænger sammen med, at udlændingen også under opholdet som ægtefællesammenført ikke har kunnet henvises til at udøve familielivet med sit barn i et andet land.

Et afslag på opholdstilladelse under henvisning til, at den herboende udlænding endnu ikke har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år, og at der ikke er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, vil ikke være til hinder for, at det pågældende familiemedlem indgiver en ny ansøgning om opholdstilladelse i Danmark med henblik på familiesammenføring, f.eks. fordi der er sket en sådan ændring i den pågældendes personlige forhold, at den pågældende nu mener sig berettiget til familiesammenføring.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

2.5.3.2. Håndtering af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark

Det foreslås endvidere at indsætte en ny bestemmelse i udlændingeloven, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark kan beslutte at forlænge den foreslåede periode på 2 år i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, jf. afsnit 2.5.3.1, til 3 år.

Forslaget vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren i bekendtgørelsesform vil kunne bestemme, at udskydelsen af adgangen til familiesammenføring med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus forlænges, således at familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 vil være betinget af, at den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år. Det vil svare til den retstilstand, der var gældende indtil Domstolens dom i M.A.-sagen.

Ved "massetilstrømning" vil skulle forstås en ekstraordinær situation, hvor antallet af asylansøgere, der indrejser i Danmark, stiger markant, og hvor det vurderes nødvendigt at prioritere beskyttelsen af disse personer frem for at tillade familiesammenføring under hensyn til familiens enhed.

Indrejsetallet vil efter en konkret vurdering kunne karakteriseres som massetilstrømning i bestemmelsens forstand, når indrejsetallet er markant højere end ellers, og situationen kan karakteriseres som ekstraordinær og forventes at påvirke modtagesystemet og muligheden for at absorbere flygtninge i kommunerne mærkbart samt de offentlige udgifter væsentligt.

Der vil i den forbindelse kunne lægges vægt på en ekstraordinær belastning ikke kun af indkvarteringskapaciteten, men også af andre områder, f.eks. i forhold til tilstrækkeligt kvalificeret personale, sundhedsydelser og undervisningstilbud til medfølgende børn i den undervisningspligtige alder. Derudover kan massetilstrømning forøge de integrationsmæssige udfordringer og dermed begrænse kommunernes muligheder for at løse sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer, da integrationsindsatsen i høj grad varetages lokalt.

Bemyndigelsesbestemmelsen forudsættes administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. EMRK artikel 8 og Domstolens praksis. Anvendelse af bemyndigelsen til at udskyde familiesammenføring i 3 år vil således forudsætte, at en situation med massetilstrømning af asylansøgere har en sådan karakter, at en forlængelse af perioden for udskydelse af familiesammenføring til 3 år ikke vil stride imod EMRK artikel 8 og Domstolens praksis, dvs. M.A.-dommen og eventuelle senere relevante domme.

Dette indebærer også, at en beslutning om at udskyde adgangen til familiesammenføring i 3 år med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus vil skulle ophæves, når antallet af asylansøgere igen er faldet til et niveau, der ikke kan begrunde en udskydelse, og når situationen på den baggrund ikke længere kan karakteriseres som ekstraordinær.

Et fald i antallet af asylansøgere vil dog ikke uden videre skulle føre til, at beslutningen om at udskyde adgangen til familiesammenføring i 3 år skal ophæves, hvis der er konkrete grunde til at antage, at antallet af asylansøgere igen vil stige markant efter forholdsvis kort tid. Det kan f.eks. være oplysninger om nye eller ændrede ruter og metoder for bevægelser i migrationsstrømme eller årstidsbestemte grunde til en nedgang i tilstrømningen.

Også i perioder, hvor adgangen til familiesammenføring med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus er udskudt i 3 år i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil der skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på et tidligere tidspunkt, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det efter en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag, jf. nærmere ovenfor pkt. 2.5.3.1.

Hvis den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse udnyttes, vil bekendtgørelsen skulle finde anvendelse for ansøgninger om familiesammenføring, der indgives efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Det vil betyde, at familiesammenføring i sager, hvor ansøgningen indgives efter bekendtgørelsens ikrafttræden, som udgangspunkt vil være betinget af, at den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år. Er ansøgningen indgivet før bekendtgørelsens ikrafttræden, vil familiesammenføring som udgangspunkt være betinget af, at den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år.

Ved en efterfølgende ophævelse af bekendtgørelsen, vil 2-årsfristen i de omhandlede bestemmelser i § 9, stk. 1, gælde igen, og såvel verserende som nye sager, der indgives efter bekendtgørelsens ophævelse, vil skulle behandles i overensstemmelse hermed.

Det skyldes som nævnt ovenfor, at bekendtgørelsen vil skulle ophæves, når antallet af asylansøgere igen er faldet til et niveau, der ikke kan begrunde en udskydelse af adgangen til familiesammenføring, og når situationen på den baggrund ikke længere kan karakteriseres som ekstraordinær, og en fortsat udskydelse således vurderes at stride imod EMRK artikel 8.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27.

Endelig foreslås det som konsekvens af forslaget om at nedsætte 3-årsfristen for adgangen til familiesammenføring til en frist på 2 år og forslaget til den nye bestemmelse i udlændingelovens § 37 m, hvorefter 2-årsfristen kan udskydes til 3 år i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark, at ændre udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1.

Det foreslås at ændre bestemmelsen således, at det fremgår, at fristen på 3 måneder for at indgive ansøgning om familiesammenføring med et barn skal regnes fra det tidspunkt, hvor det er muligt for barnet at opnå opholdstilladelse efter den tidsmæssige betingelse i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, dvs. når den herboende forælder har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år eller, hvis fristen er forlænget til 3 år i medfør af § 37 m, når den herboende forælder har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Forslaget vil indebære, at der er sammenhæng mellem den periode, adgangen til familiesammenføring for en flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus er udskudt, og hvornår fristen på 3 måneder for at indgive ansøgning om familiesammenføring med et barn under 15 år begynder at løbe.

Når udskydelse af adgangen til familiesammenføring nedsættes fra 3 år til 2 år, vil der som konsekvens heraf skulle tages højde for, at ansøgningsfristen på 3 måneder i nogle tilfælde allerede vil være udløbet eller være kortere end 3 måneder som følge af det tidspunkt, hvor ansøgningsfristen vil skulle regnes fra i medfør af det ovenstående forslag.

Denne problemstilling er, hvis lovforslaget vedtages, både relevant ved lovens ikrafttræden og i en eventuel fremtidig situation, hvor en beslutning truffet efter den nye bestemmelse i udlændingelovens § 37 m måtte blive ophævet.

Har en herboende forælder således på dette tidspunkt haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år og 3 måneder, vil ansøgningsfristen efter udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, allerede være udløbet.

Har en herboende forælder på samme tidspunkt haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år, men i mindre end 2 år og 3 måneder, vil ansøgningsfristen være kortere end 3 måneder, afhængigt af hvor længe forælderen har haft opholdstilladelse.

Det foreslås derfor at indsætte en overgangsbestemmelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, og samtidig at ændre udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, således, at ansøgningsfristen på 3 måneder vil skulle regnes fra tidspunktet for ophævelse af en beslutning efter udlændingelovens § 37 m, hvis fristen som følge af denne beslutning ellers ville blive kortere end 3 måneder.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8, og § 2, stk. 2.

3. Ligestillingsmæssige konsekvenser

De foreslåede ændringer er kønsneutrale.

Forslagene skal bidrage til at styrke indsatsen mod genopdragelsesrejser og anden negativ social kontrol i forhold til begge køn. Det kan eksempelvis være med henblik på, at den unge skal tilegne sig en kultur og værdier, der væsentligt adskiller sig fra den danske, eller med henblik på, at den unge skal indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold.

Forslagene skal også bidrage til, at udlændinge af begge køn, der har været udsat for en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning, ikke mister deres opholdsgrundlag i Danmark som følge af det ufrivillige udlandsophold og får mulighed for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse på vilkår, der nogenlunde svarer til den gældende særlige ordning for unge udlændinge.

Genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for den enkelte udlænding formodes imidlertid i højere grad at ramme piger/kvinder, selvom det også forekommer, at drenge/mænd sendes på sådanne ophold.

De foreslåede ændringer af udlændingeloven forventes derfor at have ligestillingsmæssige konsekvenser.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[Under udarbejdelse]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

[Under udarbejdelse]

6. Administrative konsekvenser for borgerne

[Under udarbejdelse]

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget berører ikke udlændinge, der har ret til ophold på baggrund af EU-reglerne om fri bevægelighed.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. februar 2022 til den 23. marts 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicaporganisation (DSI), Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Rederier, Det Danske Spejderkorps, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, DUI-LEG og Virke, Finans Danmark, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningen Grønlandske Børn, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Organization for Migration (IOM), Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvinno, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen ”Et barn To forældre”, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemløkeligt Samvirke, OMEP, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samtlige byretter, SOS Racisme, Søstre mod vold og kontrol, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), Ungdommens Røde Kors, UNICEF Danmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, 3F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Administrative konsekvenser for borgerne	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU- regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding over 24 år, som samlever på fælles

bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding med henblik på ophold hos en anden i Danmark fastboende person end forældremyndighedens indehaver, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold eller, hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie, og når den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, ændres, således at der ikke vil kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 med henblik på familiesammenføring med en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, før vedkommende har haft denne opholdstilladelse i mere end de sidste 2 år, jf. dog § 37 m.

Udlændingemyndighedernes sagsbehandling vil fortsat skulle tilrettelægges således, at der ikke skal meddeles afslag under henvisning til, at perioden – på fremover 2 år – i udlændingelovens § 9, stk. 1, ikke er opfyldt, hvis ansøgningen om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 er indgivet indtil 2 måneder før det tidspunkt, hvor den herboende udlænding opfylder kravet. I sådanne tilfælde skal ansøgningen behandles med henblik på, at sagen kan afgøres hurtigst muligt efter, at den herboende udlænding opfylder kravet om mere end 2 års opholdstilladelse, og der er truffet afgørelse om forlængelse af den midlertidige opholdstilladelse efter § 7, stk. 3.

Der vil skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, inden for de første 2 års ophold her i landet, hvis Danmarks internationale forpligtelser konkret tilsiger det. Dette svarer til den retstilstand, der har været gældende ved den tidligere administration af 3-årsreglen.

Det indebærer, at der i disse sager – og uden en særskilt ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 – som hidtil vil skulle ske en afvejning af de relevante kriterier i forhold til oplysningerne i den enkelte sag, jf. pkt. 2.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Som eksempler kan nævnes, hvis personen i Danmark før udrejsen fra hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle i hjemlandet eller har alvorligt syge mindreårige børn i hjemlandet. I sådanne tilfælde kan et afslag på familiesammenføring være særligt indgribende allerede inden for de første 2 år. Ligeledes kan der i forhold til børn være situationer, hvor også FN's børnekonvention, herunder konventionens artikel 3, stk. 1, om hensynet til barnets tarv, kan have betydning for, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring på et tidligere tidspunkt. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis ansøgeren er et mindreårigt barn af den herboende og ved et afslag på familiesammenføring til Danmark vil være uden omsorgspersoner i hjemlandet.

De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opremsning, men angiver nogle tilfælde, hvor det i praksis generelt er blevet vurderet, at et afslag på opholdstilladelse vil stride imod Danmarks internationale forpligtelser. Også andre personlige forhold vil kunne føre til meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter en konkret og individuel vurdering.

Herudover vil der skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i visse helt særlige situationer, hvor en herboende udlænding har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mindre end 2 år, men har haft et andet opholdsgrundlag før meddelelsen af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en udlænding, der oprindelig er familiesammenført med sin herboende ægtefælle med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, selv søger om asyl og opnår opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, og hvor udlændingens tidligere ophold som ægtefællesammenført efter en konkret og individuel vurdering vil skulle tillægges vægt i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om familiesammenføring fra udlændingens barn.

Kan det således i en sådan situation lægges til grund, at der også under udlændingens ophold som ægtefællesammenført har været uoverstigelige

hindringer for udøvelse af familielivet mellem udlændingen og dennes barn – fordi udlændingen som følge af retten til et familieliv med ægtefællen ikke kan henvises til et andet land, typisk et fælles hjemland – vil perioden som ægtefællesammenført skulle tillægges vægt, således at der vil være grundlag for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvis denne periode og den periode, udlændingen har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, udgør mere end 2 år. Dette hænger sammen med, at udlændingen også under opholdet som ægtefællesammenført ikke har kunnet henvises til at udøve familielivet med sit barn i et andet land.

Et afslag på opholdstilladelse under henvisning til, at den herboende udlænding endnu ikke har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år, og at der ikke er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, vil ikke være til hinder for, at det pågældende familiemedlem indgiver en ny ansøgning om opholdstilladelse i Danmark med henblik på familiesammenføring, f.eks. fordi der er sket en sådan ændring i den pågældendes personlige forhold, at den pågældende nu mener sig berettiget til familiesammenføring.

Henvisningen i bestemmelserne til udlændingelovens § 37 m skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, om forslag til indsættelse af en ny § 37 m i udlændingeloven. Efter denne bestemmelse vil udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark kunne beslutte at forlænge perioden på 2 år, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, til 3 år.

Henvisningen til udlændingelovens § 37 m betyder således, at familiesammenføring efter § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, først vil kunne opnås efter 3 år, hvis udlændinge- og integrationsministeren i medfør af § 37 m har besluttet at udskyde adgangen til familiesammenføring fra 2 år til 3 år.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 27.

Til nr. 2-5

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 9, stk. 4, 1. og 2. pkt., stk. 6, nr. 1, stk. 14, 1. pkt., stk. 19, 3. pkt., stk. 24, 3. pkt., stk. 39, § 19, stk. 1,

nr. 6, 2. pkt., og nr. 7, 2. pkt., § 44 a, stk. 5, og § 48 g, vil indebære en ajourføring af henvisninger til bestemmelser i udlændingelovens § 9.

Der er alene tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 9, hvori udlændingelovens § 9, stk. 21, foreslås ophævet.

Til nr. 6

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra e, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding over 24 år, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der har haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste 3 år.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 15, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, litra e, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, kun gives, såfremt den herboende person

1) ikke er idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed,

2) ikke er idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller §§ 210, 216 og 222-224, § 225, jf. § 216, eller §§ 243-246,

3) ikke har forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand med hensyn til tilbagebetalingen af gælden og gælden ikke overstiger 100.000 kr.,

4) ikke i de sidste 4 år forud for ansøgningen om opholdstilladelse har modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor,

5) har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. integrationslovens § 19, stk. 1, 3. pkt., eller på anden vis tilkendegivet at acceptere indholdet heraf,

6) har bestået Prøve i Dansk 1, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau,

7) har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 3 år og 6 måneder inden for de seneste 4 år forud for ansøgningen om opholdstilladelse og

8) fortsat må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet på det tidspunkt, hvor opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 16, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, litra e, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, kun gives, hvis den herboende person opfylder mindst en af følgende betingelser:

- 1) Den herboende person har bestået en medborgerskabsprøve, jf. integrationslovens § 41 b, eller udvist aktivt medborgerskab her i landet gennem mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer m.v.
- 2) Den herboende person har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 4 år inden for de seneste 4 år og 6 måneder forud for meddelelsen af opholdstilladelse.
- 3) Den herboende person har haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 280.908,00 kr. de seneste 2 år forud for det tidspunkt, hvor opholdstilladelse vil kunne meddeles. Det angivne beløb er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 17, at når den herboende person er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse efter § 11, stk. 3 og 4, eller efter § 11, stk. 12, 13 eller 17, anses betingelserne i stk. 15, nr. 1-8, og stk. 16 for opfyldt.

Efter udlændingelovens § 11, stk. 13, kan der, uanset at betingelserne i stk. 3, nr. 1, 5, 6, 8 og 9, og stk. 4, nr. 1-4, ikke er opfyldt, meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark. Det drejer sig om udlændinge, der tilhører det danske mindretal i Sydslesvig, udlændinge, der tidligere har haft dansk indfødsret, udlændinge, der har danske forældre, og udlændinge, der har tilknytning til det danske mindretal i Argentina.

Det foreslås i udlændingelovens § 9, *stk. 17*, at indsætte en henvisning til udlændingelovens § 11, stk. 14, og at ændre henvisningen til § 11, stk. 17, til § 11, stk. 18.

Forslaget skyldes, at der med lovforslagets § 1, nr. 23, indsættes et nyt stk. 13 i udlændingelovens § 11, og at udlændingelovens § 11, stk. 13 og 17, herefter bliver stk. 14 og 18.

Forslaget vil indebære, at udlændinge, der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter den foreslåede ny bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 13, såvel som udlændinge, der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter den gældende udlændingelovs § 11, stk. 13, der bliver stk. 14, vil være omfattet af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 17.

Til nr. 7

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 18, at har den herboende person nået folkepensionsalderen eller fået tildelt førtidspension, seniorpension eller tidlig pension, anses betingelserne i stk. 15, nr. 7 og 8, og stk. 16, nr. 2 og 3, for opfyldt. Hvis en herboende person over 18 år har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse på baggrund af et stærkt tilknytningsforhold til Danmark, anses betingelserne i stk. 15, nr. 7 og 8, og stk. 16, nr. 2 og 3, for opfyldt på tilsvarende vilkår, som den herboende efter § 11, stk. 13, ville kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det foreslås i udlændingelovens § 9, stk. 18, 2. pkt., at ændre henvisningen til § 11, stk. 13, til § 11, stk. 14.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 23, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 13 i udlændingelovens § 11, hvorefter stk. 13 bliver stk. 14.

Til nr. 8

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, at et barn, som opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, kun, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor, kan gives opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, hvis der ansøges herom senest 3 måneder efter det tidspunkt, hvor den anden forælder har haft opholdstilladelse efter

udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d.

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, ændres, således at fristen på 3 måneder for at indgive ansøgning regnes fra det tidspunkt, hvor det efter stk. 1, nr. 2, litra d, jf. § 37 m, er muligt at opnå opholdstilladelse efter bestemmelsen eller, hvis fristen bliver kortere end 3 måneder som følge af ophævelse af en beslutning efter § 37 m, fra tidspunktet for ophævelse af denne beslutning.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, om indsættelse af en ny § 37 m i udlændingeloven.

Forslaget vil indebære, at der er sammenhæng mellem den periode, adgangen til familiesammenføring for en flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus er udskudt, og hvornår fristen på 3 måneder for at indgive ansøgning om familiesammenføring med et barn under 15 år begynder at løbe.

Når udskydelse af adgangen til familiesammenføring nedsættes fra 3 år til 2 år, vil der som konsekvens heraf skulle tages højde for, at ansøgningsfristen på 3 måneder i nogle tilfælde allerede vil være udløbet eller være kortere end 3 måneder som følge af det tidspunkt, hvor ansøgningsfristen vil skulle regnes fra i medfør af det ovenstående forslag.

Denne problemstilling er, hvis lovforslaget vedtages, både relevant ved lovens ikrafttræden og i en eventuel fremtidig situation, hvor en beslutning truffet efter den nye bestemmelse i udlændingelovens § 37 m måtte blive ophævet.

Har en herboende forælder således på dette tidspunkt haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år og 3 måneder, vil ansøgningsfristen efter udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, allerede være udløbet.

Har en herboende forælder på samme tidspunkt haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år, men i mindre end 2 år og 3 måneder, vil ansøgningsfristen være kortere end 3 måneder, afhængigt af hvor længe forælderen har haft opholdstilladelse.

Forslaget vil betyde, at ansøgningsfristen på 3 måneder vil skulle regnes fra tidspunktet for ophævelse af en beslutning efter udlændingelovens § 37 m, hvis fristen som følge af denne beslutning ellers ville blive kortere end 3 måneder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 2.

Til nr. 9

Efter udlændingelovens § 9, stk. 21, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2 (familiesammenføring af et barn under 15 år), i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun kan gives, såfremt hensynet til ansøgerens tarv taler derfor. Ved denne vurdering skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet tillægges særlig vægt. Hvis opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 2, er bortfaldet, som følge af at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv.

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, *stk. 21*, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, om et nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, hvorefter det klare udgangspunkt vil være, at opholdstilladelsen *ikke* skal anses for bortfaldet i sådanne tilfælde. I disse sager vil de forhold, som indgår ved vurderingen efter udlændingelovens § 9, stk. 21, allerede indgå i vurderingen af bortfaldsspørgsmålet efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, jf. afsnit 2.2.1 og 2.2.2.

Det forudsættes, at udlændingemyndighederne ved vurderingen af, om en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet, inddrager praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende fortolkningen af artikel 8 (om ret til respekt for privat- og familieliv) i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder hensynet til, hvor udlændingen har haft sine formative år, og også, hvis udlændingen fortsat er mindreårig, inddrager relevante principper i FN's konvention om Barnets Rettigheder.

Det vil både skulle gælde i sager, hvor spørgsmålet om bortfald af udlændingens opholdstilladelse skal vurderes efter den foreslåede § 17, stk. 3, i udlændingeloven, og i sager, hvor der ikke er tale om, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. udlændingelovens § 17, stk. 3, 1. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10-22

De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 9, stk. 22, stk. 27, 2. pkt., stk. 29, stk. 30, 1. pkt., stk. 31, 3. pkt., stk. 32, 1. pkt., stk. 36, 1. pkt., stk. 37, 1. pkt., stk. 38, 1. pkt., stk. 40, 1. pkt., stk. 42-43, § 9 c, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 9 h, stk. 7, § 19, stk. 1, nr. 4, nr. 6, 1. pkt., nr. 7, 1. pkt., og nr. 16, § 33 a, stk. 1, § 33 b, stk. 1, nr. 4, § 40 d og § 48 f, 1. pkt., vil indebære en ajourføring af henvisninger til bestemmelser i udlændingelovens § 9.

Der er alene tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 9, hvori udlændingelovens § 9, stk. 21, foreslås ophævet.

Til nr. 23

Der kan efter udlændingelovens § 11, stk. 3, efter ansøgning meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, hvis udlændingen opfylder 9 grundlæggende betingelser:

1) Udlændingen har lovligt boet her i landet, jf. dog stk. 7, i mindst 8 år, jf. dog stk. 5 og 6, og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller § 9 q, stk. 2 eller 3. Hvis opholdstilladelsen er meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, 1. pkt., eller § 9 q, stk. 2, på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold, anses betingelsen i 1. pkt. kun for opfyldt, hvis opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af samme ægteskab eller samlivsforhold.

2) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed.

3) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller §§ 210, 216 og 222-224, § 225, jf. § 216, eller §§ 243-246.

4) Udlændingen har ikke forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand med hensyn til tilbagebetalingen af gælden og gælden ikke overstiger 100.000 kr.

5) Udlændingen har ikke i de sidste 4 år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.

6) Udlændingen har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. integrationslovens § 19, stk. 1, 3. pkt., eller på anden vis tilkendegivet at acceptere indholdet heraf.

7) Udlændingen har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

8) Udlændingen har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 8, i mindst 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

9) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Det foreslås i udlændingelovens § 11, stk. 13, at indsætte en ny særlig adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse, hvorefter der, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, som indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse senest 2 år efter en afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, eller senest 2 år efter indrejsen, hvis udlændingen på tidspunktet for afgørelsen efter § 17, stk. 3, opholdt sig uden for landet. Fristen regnes tidligst fra det fyldte 17. år. Tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-4 og 6-7, samt følgende betingelser, jf. dog stk. 18:

1) Udlændingen har ikke i det sidste år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet

herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.

2) Udlændingen har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse, jf. stk. 8, nr. 1, eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

3) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Den foreslåede ordning vil således omfatte udlændinge, for hvem udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke anses for bortfaldet, fordi den unges udlandsophold skyldes en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, jf. den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3, der er beskrevet i lovforslagets afsnit 2.1.3.2.

Disse udlændinge vil kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse tidligst 1 år efter Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse om, at opholdstilladelsen ikke anses for bortfaldet, hvis udlændingen kommer i arbejde eller uddannelse og ikke modtager kontanthjælp el.lign., jf. nedenfor.

Opholdt udlændingen sig uden for landet på tidspunktet for afgørelsen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, vil fristen på 2 år skulle regnes fra indreisen i Danmark. Derved tages der højde for en situation, hvor udlændingen på grund af lokale udrejserestriktioner eller lignende forhindringer ikke er genindrejst i Danmark, når der træffes afgørelse i spørgsmålet om bortfald af udlændingens opholdstilladelse.

Fristen på 2 år vil tidligst skulle regnes fra det fyldte 17. år. Dette vil modvirke, at udlændinge, der som helt unge sendes på og vender tilbage fra en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, afskæres fra at kunne benytte den særlige ordning, hvis de 2 år efter afgørelsen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, endnu ikke er fyldt 18 år og derfor ikke vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Det vil også betyde, at disse udlændinge vil kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i tilknytning til det fyldte 18. år, hvis de tilpassede betingelser er opfyldt.

Træffer Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration afgørelse om, at en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet, men omgøres denne afgørelse efterfølgende af Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet, vil nævnets afgørelse være bestemmende for beregning af fristen.

Den foreslåede ordning vil indebære, at udlændingen skal have boet lovligt her i landet i mindst 8 år (§ 11, stk. 3, nr. 1), ikke er idømt ubetinget straf af en vis varighed for alvorlig kriminalitet (§ 11, stk. 3, nr. 2 og 3), ikke har forfalden gæld til det offentlige (§ 11, stk. 3, nr. 4), har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring (§ 11, stk. 3, nr. 6), og har bestået Prøve i Dansk 2 eller anden danskprøve på samme eller højere niveau (§ 11, stk. 3, nr. 7).

For så vidt angår kravet om lovlig bopæl i mindst 8 år vil beregningsreglen i udlændingelovens § 27, stk. 3, jf. stk. 1, finde anvendelse. Det betyder bl.a., at ophold i udlandet, der ikke fører til bortfald af opholdstilladelsen, medregnes i 8-årskravet som lovlig bopæl her i landet.

Forslaget vil endvidere indebære, at udlændingen herudover skal opfylde selvforsørgelses- og beskæftigelses-/uddannelseskrav, der også stilles efter de almindelige betingelser, men som er tilpasset den særlige situation, udlændinge omfattet af den foreslåede nye ordning befinder sig i.

Det foreslåede tilpassede selvforsørgelseskrav adskiller sig fra det almindelige selvforsørgelseskrav i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 5, ved, at udlændingen kun i 1 år forud for indgivelsen af ansøgningen om tidsubegrænset opholdstilladelse ikke må have modtaget offentlig hjælp omfattet af bestemmelsen i modsætning til normalt 4 år. Bortset herfra forudsættes de to bestemmelser administreret på samme måde.

Det foreslåede tilpassede beskæftigelseskrav adskiller sig endvidere fra det almindelige beskæftigelseskrav i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, ved, at beskæftigelsesperioden vil udgøre mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, i modsætning til normalt 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år.

Da det forventes af udlændingen, at denne arbejder for at genopbygge sin integration i og tilknytning til Danmark, vil alene beskæftigelse her i landet kunne indgå i beregningen, jf. udlændingelovens § 11, stk. 8, nr. 1.

På samme vis som for unge udlændinge, der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 11, stk. 12, vil også uddannelse kunne indgå i opfyldelsen af det tilpassede beskæftigelses-/uddannelseskraav.

Det foreslåede tilpassede beskæftigelses-/uddannelseskraav forudsættes herudover administreret på samme måde, som udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, administreres, for så vidt angår beskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed, og på samme måde, som udlændingelovens § 11, stk. 12, administreres, for så vidt angår uddannelse.

Det foreslås endelig, at en udlænding skal kunne undtages fra at opfylde en eller flere af betingelserne, hvis betingelsen eller betingelserne ikke kan kræves opfyldt, fordi hensynet til Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, tilsiger det.

Kravene om, at udlændingen skal have boet lovligt her i landet i mindst 8 år (§ 11, stk. 3, nr. 1) og ikke er idømt ubetinget straf af en vis varighed for alvorlig kriminalitet (§ 11, stk. 3, nr. 2 og 3), vil der ikke kunne undtages fra. Dette vil svare til, hvad der gælder for andre udlændinge, der ansøger om tidsubegrænset opholdstilladelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Efter udlændingelovens § 17, stk. 2, bortfalder en opholdstilladelse ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, kan det dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 4, ophører en opholdstilladelse, der er givet i medfør af §§ 7-8, først efter stk. 1 og 2, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Det foreslås, at udlændingelovens § 17, stk. 2, ophæves.

Forslaget vil indebære, at en mindreårig udlændings opholdstilladelse ikke vil bortfalde, fordi han eller hun har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Det ville isoleret set betyde, at en mindreårig udlændings opholdstilladelse, også ved udlandsophold, der har karakter af en genopdragelsesrejse m.v., ville bortfalde efter de almindelige regler, det vil sige bl.a., hvis opholdet uden for landet havde varet i mere end 6 eller 12 på hinanden følgende måneder, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1.

Forslaget skal dog ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 26, om et nyt udgangspunkt for bortfald af opholdstilladelser ved genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Forslaget vil endvidere medføre en teknisk rykning, der vil indebære bl.a., at dispensationsadgangen i udlændingelovens § 17, stk. 3, vil blive § 17, stk. 2.

Det foreslås endvidere i udlændingelovens § 17, stk. 3 og 4, der bliver stk. 2 og 3, at »og 2« udgår.

Der er tale om en konsekvensændring, idet udlændingelovens § 17, stk. 2, som der henvises til, foreslås ophævet, jf. ovenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, kan det efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om

udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

Forslaget, der skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, om ophævelse af udlændingelovens § 9, stk. 21, vil indebære, at Udlændingestyrelsen, når en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, ikke længere i forbindelse med denne afgørelse af egen drift skal vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

I tilfælde, hvor en mindreårig udlændings opholdstilladelse anses for bortfaldet, vil udlændingen i stedet selv kunne indgive ny ansøgning om opholdstilladelse i Danmark. Det vil svare til, hvad der allerede gælder for opholdstilladelser, der er meddelt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration og bortfalder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og har udlændingen lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Det foreslås i udlændingeloven at indsætte en ny § 17, stk. 3, hvorefter en opholdstilladelse, medmindre varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, ikke anses for bortfaldet efter stk. 1, hvis udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

Forslaget vil indebære et nyt udgangspunkt, når det efter en konkret vurdering kan lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. I så fald vil opholdstilladelsen ikke bortfalde, uanset at bopælen i Danmark må anses for opgivet, eller at opholdet i udlandet har varet længere end 6 eller 12 på hinanden følgende måneder.

Det vil være en forudsætning, at udlændingen var mindreårig ved udrejsen. Derimod vil det være uden betydning, hvis udlændingen er fyldt 18 år på det tidspunkt, hvor udlændingemyndighederne skal vurdere, om udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.

I vurderingen af, om udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil alle relevante oplysninger, herunder udlændingens egne oplysninger, skulle indgå, jf. også pkt. 2.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og hvis der ikke er konkret grund til at betvivle oplysninger, der kommer udlændingen til gode, skal de lægges til grund.

Er der grund til at tvivle på oplysningerne, f.eks. hvis udlændingens oplysninger er udbredt upræcise eller udlændingens forklaring usammenhængende, undvigende eller utroværdig, således at det må konstateres, at der er tale om omgåelse, vil det ikke skulle lægges til grund, at udlændingen har været på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Der vil ved vurderingen af udlændingens egne oplysninger skulle tages højde for udlændingens alder og situation.

Begrebet genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen vil skulle forstås på samme måde som hidtil, jf. pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det foreslås dog, at der i bestemmelsen ikke længere henvises specifikt til uddannelse og integration, således at der i stedet skal tages udgangspunkt i, om udlandsopholdet har været af negativ betydning for udlændingen generelt set.

Som det fremgår under pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er det i bemærkningerne til lov nr. 567 af 18. juni 2012, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 150 som fremsat, side 9-10, anført, at længerevarende udlandsophold vil kunne have karakter af en genopdragelsesrejse eller have

negativ betydning for skolegang og integration bl.a., hvis piger i forbindelse med konflikter om ære og skam sendes til hjemlandet for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske, eller hvis barnet sendes til hjemlandet for i øvrigt at blive påvirket sprogligt og socialt på en måde, der er til skade for integrationen i Danmark.

Det bemærkes, at religiøse vielser uden borgerlig gyldighed og andre ægtskabslignende forhold også vil være omfattet, ligesom den situation, hvor en dreng sendes til hjemlandet for at indgå i en religiøs vielse mv. efter forældrenes ønske, vil være omfattet.

Det bemærkes endvidere, at også udlandsophold under forhold, der bringer den mindreårige udlændings sundhed eller udvikling i alvorlig fare, vil være omfattet.

Kan det lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, og at opholdstilladelsen derfor ikke er bortfaldet, vil der skulle træffes en konstaterende afgørelse herom, jf. dog straks nedenfor.

Selvom det kan lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil der kunne være omstændigheder, der gør, at opholdstilladelsen alligevel bør anses for bortfaldet. Det kan f.eks. være, hvis udlændingens tidligere ophold i Danmark kun har været kortvarigt, eller hvis udlændingens tilknytning til Danmark i øvrigt er ringe.

Der vil derfor skulle foretages en konkret vurdering i hver enkelt sag. Er der tale om en udlænding, der er født og opvokset i Danmark eller er kommet til Danmark i en tidlig alder og har haft en sædvanlig opvækst i Danmark, herunder gået i daginstitution og skole, vil selv en langvarig genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen på adskillige år som udgangspunkt ikke kunne begrunde, at opholdstilladelsen skal anses for bortfaldet.

Er der derimod tale om en udlænding, som kun har haft ophold i Danmark i ganske få år eller kortere tid forud for genopdragelsesrejsen eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil længden og karakteren af rejsen samt barnets tilknytning til Danmark – eller andre vestlige lande med socialt og kulturelt værdifællesskab med Danmark –

have større betydning for, om opholdstilladelsen vil skulle anses for bortfaldet.

Der vil således være tale om en skønsmæssig vurdering, hvor alle relevante forhold vil skulle indgå og afvejes over for hinanden. Varigheden af udlændingens tidligere ophold og tilknytning til Danmark vil altid skulle indgå i vurderingen.

I vurderingen vil også skulle inddrages praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols fortolkning af særlig artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til respekt for privat- og familieliv, herunder hensynet til, hvor udlændingen har haft sine formative år. I denne vurdering vil også FN's konvention om Barnets Rettigheder skulle inddrages, hvis udlændingen fortsat er mindreårig.

En mindreårig udlændings egne handlinger i forbindelse med en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen set i forhold til udlændingens alder, modenhed og styrke til at modsætte sig sine forældres beslutning vil kunne indgå i myndighedernes vurdering af, om udlændingens opholdstilladelse skal anses for bortfaldet.

Det vil dog kræve tungtvejende grunde at lade sådanne handlinger komme udlændingen til skade, og der vil altid skulle ske en samlet proportionalitetsvurdering, hvor alle sagens omstændigheder skal indgå, herunder udlændingens ret til privat- og familieliv.

Hvis der ikke er konkret grund til at betvivle oplysninger om udlændingens bestræbelser på at komme tilbage til Danmark, skal de lægges til grund.

Kan det lægges til grund, at udlændingen har været sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, men taler varigheden af udlændingens tidligere ophold, udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende imod en bevarelse af opholdstilladelsen, vil der skulle træffes en konstaterende afgørelse om bortfald af opholdstilladelsen.

Det vil ikke være en forudsætning for at anvende den foreslåede bestemmelse, at den mindreårige udlænding og/eller forældremyndighedsindehaveren indgiver en ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, ligesom den foreslåede bestemmelse vil kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor en mindreårig

udlænding indgiver en ansøgning uden forældremyndighedsindehaverens tiltrædelse heraf.

Ved behandlingen af en sag efter den foreslåede bestemmelse vil udlændingemyndighederne skulle være opmærksomme på, om forældremyndighedsindehaverens varetagelse af sagen strider mod den mindreårige udlændings tarv, hvilket efter en konkret vurdering vil kunne bevirke, at den mindreårige udlænding selv bør kunne varetage sine partsbeføjelser, og at forældremyndighedsindehaverens indsigt i sagen og udøvelse af partsrettigheder begrænses efter forvaltningslovens almindelige regler herom.

Det foreslåede nye udgangspunkt, hvorefter en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet ved genopdragesrejser og andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, vil finde anvendelse uanset udlændingens opholdsgrundlag.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at opholdstilladelser meddelt på baggrund af udlændingelovens § 7 (asyl) og § 8 (kvoteflygtninge) først vil ophøre, dvs. bortfalde, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land, jf. § 17, stk. 4. Det gælder, uanset om der måtte være grundlag for at anse opholdstilladelsen for bortfaldet efter § 17, stk. 1, jf. den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 17, stk. 3.

Udlændingestyrelsen vil således skulle træffe afgørelse i første instans bl.a., når udlændingens opholdstilladelse er meddelt på grundlag af familiesammenføring. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse som medfølgende familie på bl.a. studie- og erhvervsområdet, vil afgørelsen i første instans skulle træffes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

En afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse er bortfaldet, vil kunne indbringes for enten Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet efter de almindelige regler, jf. også lovforslagets § 1, nr. 31.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det foreslås efter udlændingelovens § 37 l at indsætte § 37 m, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark kan beslutte at forlænge perioden på 2 år, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, til 3 år.

Forslaget vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren i bekendtgørelsesform vil kunne bestemme, at udskydelsen af adgangen til familiesammenføring med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus forlænges, således at familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 vil være betinget af, af den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år. Det vil svare til den retstilstand, der var gældende indtil Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) dom i M.A.-sagen.

Ved "massetilstrømning" vil skulle forstås en ekstraordinær situation, hvor antallet af asylansøgere, der indrejser i Danmark, stiger markant, og hvor det vurderes nødvendigt at prioritere beskyttelsen af disse personer frem for at tillade familiesammenføring under hensyn til familiens enhed.

Indrejsetallet vil efter en konkret vurdering kunne karakteriseres som massetilstrømning i bestemmelsens forstand, når indrejsetallet er markant højere end ellers, og situationen kan karakteriseres som ekstraordinær og forventes at påvirke modtagesystemet og muligheden for at absorbere flygtninge i kommunerne mærkbart samt de offentlige udgifter væsentligt. Der vil i den forbindelse kunne lægges vægt på en ekstraordinær belastning ikke kun af indkvarteringskapaciteten, men også af andre områder, f.eks. i forhold til tilstrækkeligt kvalificeret personale, sundhedsydelser og undervisningstilbud til medfølgende børn i den undervisningspligtige alder. Derudover kan massetilstrømning forøge de integrationsmæssige udfordringer og dermed begrænse kommunernes muligheder for at løse sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer, da integrationsindsatsen i høj grad varetages lokalt.

Bemyndigelsesbestemmelsen forudsættes administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, dvs. EMRK artikel 8 og Domstolens praksis. Anvendelse af bemyndigelsen til at udskyde familiesammenføring i 3 år vil således forudsætte, at en situation med massetilstrømning af asylansøgere har en sådan karakter, at en forlængelse af perioden for udskydelse af familiesammenføring til 3 år ikke vil stride

imod EMRK artikel 8 og Domstolens praksis, dvs. M.A.-dommen og eventuelle senere relevante domme.

Dette indebærer også, at en beslutning om at udskyde adgangen til familiesammenføring i 3 år med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus vil skulle ophæves, når antallet af asylansøgere igen er faldet til et niveau, der ikke kan begrunde en udskydelse, og når situationen på den baggrund ikke længere kan karakteriseres som ekstraordinær.

Et fald i antallet af asylansøgere vil dog ikke uden videre skulle føre til, at beslutningen om at udskyde adgangen til familiesammenføring i 3 år skal ophæves, hvis der er konkrete grunde til at antage, at antallet af asylansøgere igen vil stige markant efter forholdsvis kort tid. Det kan f.eks. være oplysninger om nye eller ændrede ruter og metoder for bevægelser i migrationsstrømme eller årstidsbestemte grunde til en nedgang i tilstrømningen.

Også i perioder, hvor adgangen til familiesammenføring med en herboende flygtning med midlertidig beskyttelsesstatus er udskudt i 3 år i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil der skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på et tidligere tidspunkt, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det efter en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag, jf. nærmere pkt. 2.5.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hvis den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse udnyttes, vil bekendtgørelsen skulle finde anvendelse for ansøgninger om familiesammenføring, der indgives efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Det vil betyde, at familiesammenføring i sager, hvor ansøgningen indgives efter bekendtgørelsens ikrafttræden, som udgangspunkt vil være betinget af, at den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år. Er ansøgningen indgivet før bekendtgørelsens ikrafttræden, vil familiesammenføring som udgangspunkt være betinget af, at den herboende person har haft sin opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år.

Ved en efterfølgende ophævelse af bekendtgørelsen, vil 2-årsfristen i de omhandlede bestemmelser i § 9, stk. 1, gælde igen, og såvel verserende som

nye sager, der indgives efter bekendtgørelsens ophævelse, vil skulle behandles i overensstemmelse hermed.

Det skyldes som nævnt ovenfor, at bekendtgørelsen vil skulle ophæves, når antallet af asylansøgere igen er faldet til et niveau, der ikke kan begrunde en udskydelse af adgangen til familiesammenføring, og når situationen på den baggrund ikke længere kan karakteriseres som ekstraordinær, og en fortsat udskydelse således vurderes at stride imod EMRK artikel 8.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 1, underretter kommunalbestyrelsen Udlændingestyrelsen om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om, at mindreårige udlændinge har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejser eller andre udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 2, skal en kommunalbestyrelse, der gennemfører en forebyggende samtale med eller tilbyder anden form for særlig støtte til forældrene til en mindreårig udlænding, jf. § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, på grund af kendskab til eller begrundet mistanke om, at den mindreårige udlænding opholder sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, i den forbindelse oplyse forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 17.

Efter udlændingelovens § 44 c, stk. 3, skal underretning efter stk. 1 indeholde oplysning om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende samtale med eller tilbudt forældrene til en mindreårig udlænding, der er omfattet af stk. 1, anden form for særlig støtte efter reglerne i § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, og om kommunalbestyrelsen i den forbindelse har orienteret forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. stk. 2.

Det foreslås at nyaffatte bestemmelsen i udlændingelovens § 44 c.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44 c, stk. 1, fastsætter, at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver

til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration videregiver oplysninger om en mindreårig udlænding, hvis kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet. Kommunalbestyrelsen videregiver løbende til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration nye oplysninger omfattet af 1. eller 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44 c, stk. 2, fastsætter, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver kan indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen om en mindreårig udlænding, når Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet.

Med den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 44 c, stk. 1 og 2, ændres kommunernes underretningspligt, hvorefter der alene underrettes om sager om udlandsophold på over 3 måneder, til en pligt til videregivelse af relevante oplysninger, når der er kendskab til eller begrundet mistanke om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset opholdes længde og om opholdet er forestående, igangværende eller gennemført. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration får også som noget nyt adgang til selv at indhente oplysninger fra kommunerne ved kendskab til eller begrundet mistanke om et sådant ophold.

Det er formålet med den foreslåede ordning i højere grad at styrke udlændingemyndighedernes kendskab til disse sager, så myndighederne allerede i forbindelse med f.eks. en ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, eller i forbindelse med en ansøgning om udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding, vil være i besiddelse af (flere) oplysninger om, at der er tale om et tilfælde, hvor der kan være grund til at antage, at den mindreårige udlænding vil blive sendt på

genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, eller at udlændingen har været på en sådan rejse.

Alle oplysninger, der kan have betydning for Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering af, om der er tale om en forestående, aktuel eller gennemført genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, eller begrundet mistanke om et sådant ophold, vil være omfattet af videregivelsespligten og Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations adgang til på eget initiativ at indhente oplysninger. Det foreslås således, at der skabes hjemmel til, at der kan udveksles flere oplysninger mellem kommunalbestyrelsen og udlændingemyndighederne, end der er hjemmel til i dag i den gældende udlændingelovs § 44 c, hvorefter der alene underrettes om sager om udlandsophold på over 3 måneder.

Det vil eksempelvis kunne være oplysninger om, at en udlænding i en periode ikke er mødt i skole eller er taget ud af skolen midt i skoleåret uden varsel. Det vil også eksempelvis kunne være oplysninger fra en udlænding om at skulle på et ferieophold efter forældrenes bestemmelse, men hvor udlændingen ikke er bekendt med opholdets nærmere indhold. Endvidere vil det f.eks. kunne være oplysninger om, at en forælder har udøvet vold mod barnet eller tvang over for barnet, forudsat at oplysningerne, herunder om omstændighederne omkring volden og/eller tvangen, må antages at have betydning for vurderingen af, om der er tale om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det vil f.eks. kunne være, hvis en forælder har udøvet vold mod barnet som en reaktion på, at barnet følger danske normer og værdier.

Begrebet genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen vil skulle forstås på samme måde som beskrevet under pkt. 2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Om kommunalbestyrelsen vil skulle videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration afhænger af opholdsgrundlaget for den udlænding, oplysningerne vedrører. Kommunalbestyrelsen vil have adgang til oplysninger herom gennem Udlændingelinformationsportalen og vil i tvivlstilfælde kunne rette henvendelse til en af styrelserne.

Modtager Udlændingestyrelsen oplysninger fra en kommunalbestyrelse vedrørende en udlænding, der hører under Styrelsen for International

Rekruttering og Integrations sagsområder, vil Udlændingestyrelsen skulle videregående oplysningerne til Styrelsen for International Rekruttering og Integration og omvendt. Det følger af den almindelige regel i forvaltningslovens § 7, stk. 2, hvorefter en forvaltningsmyndighed, der modtager en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, så vidt muligt skal videregående henvendelsen til rette myndighed.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44 c, stk. 3, fastsætter, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration til brug for vurderingen efter udlændingelovens § 17, stk. 3, og § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, kan afholde en samtale med en mindreårig udlænding uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til den mindreårige udlændings bedste taler herfor (børneoplysningssamtale). Den mindreårige udlænding har ret til at lade sig bistå af andre. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan tilsidesætte en mindreårig udlændings valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil varetage udlændingens interesser. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for, at den mindreårige udlænding kan udtrykke sig frit. En bisidder for en mindreårig udlænding skal være fyldt 15 år. Straffelovens §§ 152-152 f finder tilsvarende anvendelse for bisiddere for mindreårige udlændinge.

En børneoplysningssamtale skal kunne afholdes til brug for Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations vurdering efter udlændingelovens § 17, stk. 3, af, om en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet efter stk. 1, fordi udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Der henvises nærmere herom til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Udlændingestyrelsen skal også kunne afholde en børneoplysningssamtale til brug for Udlændingestyrelsens vurdering efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, af, om udstedelse af særlig rejselegitimation til en mindreårig udlænding skal nægtes, eller at en allerede udstedt særlig rejselegitimation skal inddrages, eller om fristen for en sådan afgørelse skal forlænges, jf. § 39 a, stk. 8, fordi der er grund til at antage, at den mindreårige udlænding ellers vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer den pågældendes sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller for at indgå ægteskab eller for

at indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold.

Formålet med en børneoplysningssamtale vil være at give den mindreårige udlænding mulighed for mundtligt og i fortrolighed at redegøre for familieforhold, konflikter og andre forhold, som kan underbygge, at udlændingen har været eller måske er i fare for at blive sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, i de sager, hvor det er tilfældet.

En børneoplysningssamtale vil kunne afholdes på Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations såvel som på den mindreårige udlændings foranledning og ønske.

En ansøgning om, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, eller en ansøgning om udstedelse af særlig rejselegitimation kan eksempelvis være udfyldt af eller under opsyn af forældrene, hvor den mindreårige ikke har haft mulighed for at tilkendegive, at et (forestående) udlandsophold er eller har været ufrivilligt eller af en anden karakter end oplyst i ansøgningen. I sådanne tilfælde vil udlændingen i stedet efterfølgende kunne rette henvendelse til udlændingemyndighederne og anmode om en børneoplysningssamtale i fortrolighed.

Tilsvarende vil Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne tilbyde en børneoplysningssamtale, hvis styrelsen er i besiddelse af oplysninger, der indikerer, at der kan være tale om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. En mindreårig udlænding vil ikke have pligt til at deltage i en børneoplysningssamtale, men vil skulle have oplysninger om samtalens formål og rammer, og at udeblivelse vil kunne have betydning for opholdsgrundlaget eller afgørelsen vedrørende særlig rejselegitimation.

Henset til formålet med og den særlige karakter af børneoplysningssamtalerne er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der er et væsentligt behov for specialregulering af spørgsmålet om underretning af forældremyndighedsindehaveren og partsrepræsentation i den foreslåede § 44 c, stk. 3, således at de rettigheder, der tilkommer forældremyndighedsindehavere, fraviges.

I forbindelse med iværksættelsen af en børneoplysningssamtale vil Udlændingestyrelsen henholdsvis Styrelsen for International Rekruttering

og Integration skulle oplyse den mindreårige udlænding om retten til at medtage en bisidder.

Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil skulle foretage en konkret vurdering af, om væsentlige hensyn til den mindreårige taler for, at forældremyndighedsindehaveren ikke orienteres om mødet og ikke deltager i mødet. Hvor der er kendskab til eller en begrundet mistanke om en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding, vil hensynet til den mindreårige udlænding ofte tale for, at forældremyndighedsindehaveren ikke underrettes om mødet og ikke deltager heri.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutninger om at afholde samtalen med den mindreårige udlænding uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes deltagelse ikke udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Disse beslutninger har således karakter af procesledende beslutninger om sagens oplysning. Det betyder, at Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutning herom ikke vil kunne påklages særskilt med udsættelse af sagen til følge. Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutning vil i stedet kunne gøres gældende i forbindelse med en klage over Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse efter udlændingelovens § 17, stk. 3, eller Udlændingestyrelsens afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8.

Endvidere vil Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kunne udelukke en bisidder, når der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil varetage udlændingens interesser, eller bisidderens deltagelse i mødet skønnes at have betydning for, om udlændingen kan udtrykke sig frit, jf. nedenfor. Denne situation vil eksempelvis kunne forekomme, hvor bisidderen ikke fremstår tilstrækkelig moden til at kunne støtte udlændingen under samtalen, eller hvor bisidderen reelt varetager forældrenes interesser i strid med den mindreårige udlændings interesser.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutning om at tilsidesætte barnets eller den unges valg af bisidder eller at udelukke en bisidder helt eller delvis fra et

møde, ikke udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det betyder, at Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutning herom ikke vil kunne påklages særskilt med udsættelse af sagen til følge. Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations beslutning vil i stedet kunne gøres gældende i forbindelse med en klage over Udlændingestyrelsens eller Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse efter udlændingelovens § 17, stk. 3, eller Udlændingestyrelsens afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8.

Forslagets 6. pkt., vil indebære, at straffelovens §§ 152-152 f om tavshedspligt med hensyn til oplysninger, en person bliver bekendt med som led i offentligt hverv eller tjeneste, finder tilsvarende anvendelse for bisiddere for mindreårige udlændinge.

Det vil betyde, at også bisiddere for mindreårige udlændinge, der ikke er omfattet af personkredsen nævnt i straffelovens §§ 152-152 f, på tilsvarende vis vil kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder eller, hvis forholdet begås med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder, med fængsel indtil 2 år.

Forslaget skal sikre, at f.eks. en skolekammerat eller en ældre søskende, der ikke som bisidder virker i offentlig tjeneste eller hverv eller udfører opgaver efter aftale med en offentlig myndighed, pålægges en tavshedspligt for oplysninger, den pågældende bliver bekendt med i forbindelse med en børneoplysningssamtale, og som ikke bør komme til andres kendskab.

Det forudsættes, at kontakten mellem Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration og den mindreårige udlænding i relevante tilfælde sker på en måde, hvor der ikke er risiko for, at forældrene, f.eks. ved monitorering af post, herunder digital post, sendt til udlændingen, får kendskab til samtalen, f.eks. ved at etablere kontakt via udlændingens skole eller bopælskommune.

Det forudsættes med ordningen, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration udpeger et passende antal sagsbehandlere, der skal afholde børneoplysningssamtaler, og som opkvalificeres med henblik på at afholde samtaler med mindreårige. Kun i særligt hastende tilfælde, hvor formålet med en børneoplysningssamtale vil forspildes, hvis samtalen ikke afholdes med kort varsel, skal samtalen kunne

afholdes af en sagsbehandler uden denne opkvalificering, hvis en opkvalificeret sagsbehandler ikke er til rådighed.

De almindelige regler i forvaltningsloven og offentlighedsloven om bl.a. aktindsigt, partshøring mv. vil i øvrigt finde anvendelse i forbindelse med udlændingemyndighedernes behandling af en sag om, hvorvidt en opholdstilladelse skal anses for bortfaldet eller ej, jf. den foreslåede § 17, stk. 3, og en sag om udstedelse af særlig rejselegitimation eller inddragelse heraf og fastsættelse af en frist for en sådan afgørelse efter udlændingelovens § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8. Det bemærkes i den forbindelse, at oplysninger, som er fremkommet i forbindelse med en børneoplysningssamtale, ligesom oplysningen om at en sådan samtale har været afviklet, forudsættes at kunne undtages fra aktindsigt efter forvaltningslovens § 15 b, nr. 5. I sådanne tilfælde må udlændingemyndighederne være opmærksomme på den særlige konflikt, som den mindreårige udlændings oplysninger kan give anledning til i forhold til forældrene, og det deraf følgende behov for at beskytte den mindreårige udlænding. En anmodning fra forældrenes side om aktindsigt må derfor altid føre til, at der foretages en konkret afvejning med henblik på vurderingen af, om forvaltningslovens bestemmelser om undtagelse fra aktindsigt kan bringes i anvendelse, ligesom udlændingemyndighederne bør overveje at inddrage kommunen i spørgsmålet om udlevering af oplysninger til forældrene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 46, stk. 1, vil indebære en ajourføring af henvisninger til bestemmelser i udlændingelovens § 9.

Der er alene tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 9, hvori udlændingelovens § 9, stk. 21, foreslås ophævet.

Til nr. 30

Efter udlændingelovens § 46, stk. 6, træffes afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17, til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a og §§ 9 i-9 n og 9 p af Udlændingestyrelsen, efter at Styrelsen for International Rekruttering og Integration har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelse fortsat er til stede.

Efter udlændingelovens § 46, stk. 7, træffes afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17, til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 b af Udlændingestyrelsen, efter at udlændinge- og integrationsministeren har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

Det foreslås i udlændingelovens § 46, stk. 6 og 7, at », stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17« udgår.

Henvisningerne er til dels misvisende, idet alene udlændingelovens § 11, stk. 3, 5 og 12, er hjemmelsbestemmelser, mens § 11, stk. 4, 6-9, 14, 16 og 17, som bestemmelsen henviser til i dag, er materielle bestemmelser, der inddrages i vurderingen af en ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse.

Der er således tale om en forenkling af bestemmelserne, idet forslaget ikke efterlader tvivl, om hvilke sager Udlændingestyrelsen skal forelægge for Styrelsen for International Rekruttering og Integration henholdsvis udlændinge- og integrationsministeren.

Ændringerne vil ikke indebære ændringer i eller udvidelse af de nævnte udlændingemyndigheders sagsgange. Udlændingestyrelsen vil således ikke med forslaget skulle forelægge en sag for Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller udlændinge- og integrationsministeren, hvis der er grundlag for at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 11, stk. 10, hvorefter en ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse kan afvises, hvis ansøgningen ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om tidsubegrænset opholdstilladelse kan meddeles.

Til nr. 31

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, kan det efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 5 og 7 og § 53 a.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 2, nr. 1, kan Udlændingenævnet endvidere behandle klager over Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9, § 9 a, § 9 c, stk. 1, eller §§ 9 d-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q er bortfaldet, jf. §§ 17-18. Det samme gælder klager over afslag på ansøgninger om, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, og § 17 a, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 4, kan Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme gælder Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om, at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, og § 17 a, stk. 2.

Det foreslås i udlændingelovens § 46 a, stk. 2, nr. 1, og § 46 a, stk. 4, at ændre »stk. 3« til: »stk. 2 og 3«.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorved udlændingelovens § 17, stk. 3, bliver stk. 2, og lovforslagets § 1, nr. 26, hvorved der indsættes et ny stk. 3 i udlændingelovens § 17.

Forslaget vil indebære, at også afgørelser om bortfald af opholdstilladelse, hvor det er lagt til grund, at udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, men hvor varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, vil kunne indbringes for Udlændingenævnet.

Det vil gælde, når opholdstilladelsen, der er bortfaldet, er meddelt efter udlændingelovens § 9, § 9 a, § 9 c, stk. 1, eller §§ 9 d-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q.

Er opholdstilladelsen, der er bortfaldet, meddelt efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, kan afgørelsen indbringes for Flygtningenævnet, jf. § 53 a, stk. 1, nr. 3.

Til § 2

Det foreslås i § 2, *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Det foreslås i § 2, *stk. 2*, at ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, regnes fristen i udlændingelovens § 9, stk. 20, nr. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 8, fra lovens ikrafttræden, hvis fristen som følge af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, som ændret ved dennes lovs § 1, nr. 1, vil blive kortere end 3 måneder.

Den foreslåede § 2, stk. 2, vil betyde, at fristen på 3 måneder for at indgive ansøgning om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, med et barn, som opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, vil skulle regnes fra lovens ikrafttræden, hvis fristen som følge af, at udskydelsen af adgangen til familiesammenføring nedsættes fra 3 år til 2 år, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, ellers ville blive kortere end 3 måneder.

Forslaget vil have betydning i sager, hvor den herboende forælder på tidspunktet for lovens ikrafttræden enten har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, i mere end de sidste 2 år og 3 måneder, eller har haft denne opholdstilladelse i mere end de sidste 2 år men mindre end 2 år og 3 måneder, og hvor ansøgningsfristen på 3 måneder ellers vil være enten udløbet eller kortere end 3 måneder.

Det foreslås i § 2, *stk. 3*, at regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 31, 3. pkt., stk. 42, og § 11, stk. 19, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 30, 3. pkt., stk. 42, og § 11, stk. 20.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 31, 3. pkt., fastsætter udlændinge- og integrationsministeren nærmere regler om, hvornår det kan anses for godtgjort, at den herboende person råder over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. stk. 6, stk. 19, 2. pkt., og stk. 24, 2. pkt., og om kommunalbestyrelsens udtalelse efter 1. pkt. Der er i medfør af

bemyndigelsen udstedt bekendtgørelse nr. 721 af 13. maj 2015 om opfyldelse af boligkravet i familiesammenføringssager og om kommunalbestyrelsens udtalelse om referencens boligforhold.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 42, fastsætter udlændinge- og integrationsministeren regler om danskprøven på A1-niveau og danskprøven på A2-niveau, jf. stk. 34 og 35, herunder regler om lovligt forfald, hvornår prøverne anses for bestået, udpegning af prøveafholdere, betingelser for at deltage i prøverne, opkrævning af gebyr for at deltage i prøverne, prøvernes indhold og gennemførelse, klagemuligheder, klagefrister og prøver, der kan træde i stedet for danskprøven på A1-niveau og danskprøven på A2-niveau. Der er i medfør af bemyndigelsen udstedt bekendtgørelse nr. 902 af 6. juni 2020 om danskprøve på A1-niveau og danskprøve på A2-niveau for familiesammenførte udlændinge med senere ændringer.

Efter udlændingelovens § 11, stk. 19, kan udlændinge- og integrationsministeren efter forhandling med Færøernes landsstyre fastsætte nærmere regler om, at tidsubegrænset opholdstilladelse på Færøerne betinges af, at udlændingen har en integrationsrelevant tilknytning til Færøerne. Bemyndigelsen er endnu ikke udnyttet.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 12 og 18, vil udlændingelovens § 9, stk. 31, 3. pkt., og stk. 42, blive § 9, stk. 30, 3. pkt., og stk. 41, og som følge af lovforslagets § 1, nr. 23, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 13 i udlændingelovens § 11, vil udlændingelovens § 11, stk. 19, blive § 11, stk. 20.

Den foreslåede § 2, stk. 3, vil betyde, at regler, som er eller måtte blive fastsat i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 31, 3. pkt., stk. 42, og § 11, stk. 19, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter, der udstedes i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 30, 3. pkt., stk. 41, og § 11, stk. 20.

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1910 af 26. september 2021, [som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 2623 af 28. december 2021], foretages følgende ændringer:

§ 9. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til

1) en udlænding over 24 år, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der

a)-c) ---

d) har haft opholdstilladelse efter § 7, stk.

3, i mere end de sidste 3 år, eller

e) ---

2) et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person

a)-c) ---

d) har haft opholdstilladelse efter § 7, stk.

3, i mere end de sidste 3 år, eller

e) ---

3) en mindreårig udlænding med henblik på ophold hos en anden i Danmark fastboende person end forældremyndighedens indehaver, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold eller, hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie, og når den i Danmark fastboende person

1. I § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, ændres »3 år, eller« til: »2 år, jf. dog § 37 m, eller«.

a)-c) ---

d) har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år, eller

e) ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, skal, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, i en periode på 10 år stiller økonomisk sikkerhed for 100.000 kr. til dækning af eventuelle fremtidige offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven til ansøgeren, jf. stk. 27. Hvis ansøgeren har bestået danskprøven på A1-niveau eller A2-niveau, andre danskprøver på et tilsvarende eller højere niveau eller en afsluttende prøve i dansk, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., udgør det angivne beløb i 1. pkt. det beløb, som kommunalbestyrelsen efter stk. 36-38 kan nedsætte den økonomiske sikkerhed til. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om den økonomiske sikkerhed. Det angivne beløb i 1. pkt. er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 én gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 5. ---

Stk. 6. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, skal, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, betinges af, at

1) den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. stk. 31,

2. I § 9, stk. 4, 1. pkt., og § 44 a, stk. 5, ændres »stk. 27« til: »stk. 26«.

3. I § 9, stk. 4, 2. pkt., stk. 39, og § 48 g ændres »stk. 36-38« til: »stk. 35-37«.

4. I § 9, stk. 6, nr. 1, stk. 19, 3. pkt., stk. 24, 3. pkt., § 19, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., og nr. 7, 2. pkt., ændres »stk. 31« til: »stk. 30«.

2)-3) ---

Stk. 7-13. ---

Stk. 14. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, kan ikke gives, såfremt ansøgning herom er indgivet samtidig med en ansøgning fra ansøgerens barn om opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, hvorpå der meddeles afslag efter stk. 23. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgerens barn kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod, eller hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, i øvrigt taler derimod.

Stk. 15-16. ---

Stk. 17. Er den herboende person meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse efter § 11, stk. 3 og 4, eller efter § 11, stk. 12, 13 eller 17, anses betingelserne i stk. 15, nr. 1-8, og stk. 16 for opfyldt.

Stk. 18. Har den herboende person nået folkepensionsalderen eller fået tildelt førtidspension eller seniorpension, anses betingelserne i stk. 15, nr. 7 og 8, og stk. 16, nr. 2 og 3, for opfyldt. Hvis en herboende person over 18 år har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse på baggrund af et stærkt tilknytningsforhold til Danmark, anses betingelserne i stk. 15, nr. 7 og 8, og stk. 16, nr. 2 og 3, for opfyldt på tilsvarende vilkår, som den herboende efter § 11, stk. 13, ville kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Stk. 19. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan, såfremt væsentlige hensyn taler derfor, betinges af, at den herboende person ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, i tiden indtil ansøgeren meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. 1. pkt. omfatter dog ikke hjælp i form af enkeltstående ydelser af

5. I § 9, *stk. 14, 1. pkt.*, ændres »stk. 23« til: »stk. 22«.

6. I § 9, *stk. 17*, ændres »stk. 12, 13 eller 17« til: »stk. 12-14 eller 18«.

7. I § 9, *stk. 18, 2. pkt.*, ændres »stk. 13« til: »stk. 14«.

mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan endvidere, såfremt væsentlige hensyn taler derfor, betinges af, at den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. stk. 31.

Stk. 20. Et barn, som opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med den ene af forældrene eller anden fast omsorgsperson, kan, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor, kun gives opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, hvis der ansøges herom, senest 3 måneder efter at den anden forælder er meddelt opholdstilladelse her i landet eller, hvis den anden forælder har dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, er tilmeldt folkeregisteret. Fristen regnes dog fra et senere tidspunkt i følgende tilfælde:

1) Når forælderen er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor forælderen har haft opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år, jf. stk. 1, nr. 2, litra d.

2)-3) ---

Stk. 21. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives, såfremt hensynet til ansøgerens tarv taler derfor. Ved denne vurdering skal barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk her i landet tillægges særlig vægt. Hvis opholdstilladelsen efter stk. 1, nr. 2, er bortfaldet, som følge af at barnet imod sin vilje har opholdt sig uden for landet på

8. I § 9, stk. 20, nr. 1, ændres »3 år, jf. stk. 1, nr. 2, litra d« til: »2 år, jf. stk. 1, nr. 2, litra d, jf. dog § 37 m«.

9. § 9, stk. 21, ophæves.

Stk. 22-43 bliver herefter stk. 21-42.

genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal dette også tillægges særlig vægt ved vurderingen af hensynet til barnets tarv.

Stk. 22. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan ikke gives, såfremt dette åbenbart vil stride mod ansøgerens tarv, jf. stk. 32.

Stk. 23. ---

Stk. 24. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 3, skal, når opholdstilladelsen gives som led i et plejeforhold eller med henblik på ophold hos barnets nærmeste familie, betinges af, at den herboende person påtager sig at forsørge ansøgeren, og at den herboende person ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, i tiden indtil ansøgeren meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. 1. pkt. omfatter dog ikke hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 3, skal, når opholdstilladelsen gives med henblik på ophold hos barnets nærmeste familie, endvidere betinges af, at den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. stk. 31.

Stk. 25-26. ---

Stk. 27. Er en opholdstilladelse betinget af, at den herboende person har skullet stille økonomisk sikkerhed, jf. stk. 4, og ydes der senere ansøgeren hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, skal kommunalbestyrelsen tvangsinddrive det beløb, der er stillet til sikkerhed, som betaling for hjælpen. Stk. 26, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

10. I § 9, *stk. 22*, der bliver *stk. 21*, ændres »stk. 32« til: »stk. 31«.

11. I § 9, *stk. 27, 2. pkt.*, der bliver *stk. 26, 2. pkt.*, ændres »stk. 26« til: »stk. 25«.

Stk. 28. ---

Stk. 29. Kommunalbestyrelsen afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, i hvilket omfang den herboende person eller ansøgeren inden for en i anmodningen nærmere angiven periode har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. stk. 5, stk. 19, 1. og 2. pkt., og stk. 24, 1. og 2. pkt.

Stk. 30. Kommunalbestyrelsen indberetter til Udlændingestyrelsen, hvis udlændingen eller den herboende person modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, og om omfanget af sådan hjælp, jf. stk. 5, stk. 19, 1. og 2. pkt., og stk. 24, 1. og 2. pkt. Kommunalbestyrelsens videregivelse af oplysninger efter 1. pkt. kan ske uden samtykke. 1. og 2. pkt. finder kun anvendelse, hvis opholdstilladelsen er betinget af, at udlændingen og den herboende person ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. stk. 5, 1. og 2. pkt., og stk. 19, 1. pkt.

Stk. 31. Kommunalbestyrelsen afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om den herboende persons boligforhold, herunder antallet af beboelsesrum og beboere i boligen. Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra den herboende person til brug for sin udtalelse efter 1. pkt. samkøre Det Fælleskommunale Persondatasystem med Bygnings- og Boligregistret (BBR) med det formål at tilvejebringe oplysning om antallet af beboelsesrum i boligen og antallet af beboere, der er tilmeldt den pågældende adresse. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår det kan anses for godtgjort, at den herboende person råder over

12. I § 9, *stk. 29*, der bliver *stk. 28, stk. 30, 1. pkt.*, der bliver *stk. 29, 1. pkt., stk. 31, 3. pkt.*, der bliver *stk. 30, 3. pkt., § 19, stk. 1, nr. 4, nr. 6, 1. pkt., og nr. 7, 1. pkt.*, ændres »stk. 24« til: »stk. 23«.

en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. stk. 6, stk. 19, 2. pkt., og stk. 24, 2. pkt., og om kommunalbestyrelsens udtalelse efter 1. pkt.

Stk. 32. Kommunalbestyrelsen afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, hvorvidt meddelelse af opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, åbenbart vil stride mod ansøgerens tarv, jf. stk. 22. Kommunalbestyrelsens udtalelse afgives uden samtykke fra den eller de personer, som udtalelsen angår.

Stk. 33-35. ---

Stk. 36. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning nedsætte den økonomiske sikkerhed efter stk. 4 med 20.000 kr., jf. dog stk. 39, når en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, inden for den frist, der er nævnt i stk. 34, har bestået danskprøven på A1-niveau, jf. stk. 34, eller en anden danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau. Dette gælder dog ikke, hvis stk. 4, 2. pkt., har fundet anvendelse.

Stk. 37. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning nedsætte den økonomiske sikkerhed efter stk. 4 med 10.000 kr., jf. dog stk. 39, når en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, inden for den frist, der er nævnt i stk. 35, har bestået danskprøven på A2-niveau eller en anden danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau. Dette gælder dog ikke, hvis stk. 4, 2. pkt., har fundet anvendelse.

Stk. 38. Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning nedsætte den økonomiske sikkerhed efter stk. 4 med 10.000 kr., jf. dog stk. 39, når en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, har bestået en afsluttende prøve i dansk, jf. § 9 i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

13. I § 9, *stk. 32, 1. pkt.*, der bliver stk. 31, 1. pkt., ændres »stk. 22« til: »stk. 21«.

14. I § 9, *stk. 36, 1. pkt.*, der bliver stk. 35, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«, og to steder ændres »stk. 34« til: »stk. 33«.

15. I § 9, *stk. 37, 1. pkt.*, der bliver stk. 36, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«, og »stk. 35« ændres til: »stk. 34«.

16. I § 9, *stk. 38, 1. pkt.*, der bliver stk. 37, 1. pkt., ændres »stk. 39« til: »stk. 38«.

Gældende formulering

Dette gælder dog ikke, hvis stk. 4, 2. pkt., har fundet anvendelse.

Stk. 39. Nedsættelse af den økonomiske sikkerhed efter stk. 36-38 kan alene ske i et sådant omfang, at den økonomiske sikkerhed udgør mindst 60.000 kr.

Stk. 40. Udlændingen skal ved tilmelding til danskprøven på A1-niveau, jf. stk. 34, og ved tilmelding til danskprøven på A2-niveau, jf. stk. 35, betale et gebyr på 2.658,01 kr. Hvis udlændingen ikke betaler gebyr, kan udlændingen ikke deltage i prøverne. 1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis udlændingen er omfattet af EU-reglerne.

Stk. 41. ---

Stk. 42. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om danskprøven på A1-niveau og danskprøven på A2-niveau, jf. stk. 34 og 35, herunder regler om lovligt forfald, hvornår prøverne anses for bestået, udpegning af prøveafholdere, betingelser for at deltage i prøverne, opkrævning af gebyr for at deltage i prøverne, prøvernes indhold og gennemførelse, klagemuligheder, klagefrister og prøver, der kan træde i stedet for danskprøven på A1-niveau og danskprøven på A2-niveau.

Stk. 43. Beløbene, der er angivet i stk. 36-40, er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 én gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

§ 9 c. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor. Medmindre særlige grunde, herunder

Lovforslaget

17. I § 9, stk. 40, 1. pkt., der bliver stk. 39, 1. pkt., ændres »stk. 34« til: »stk. 33«, og »stk. 35« ændres til: »stk. 34«.

18. I § 9, stk. 42, der bliver stk. 41, to steder i § 19, stk. 1, nr. 16, i § 40 d og i § 48 f, 1. pkt., ændres »stk. 34 og 35« til: »stk. 33 og 34«.

19. I § 9, stk. 43, der bliver stk. 42, ændres »stk. 36-40« til: »stk. 35-39«.

20. I § 9 c, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 2-24, 34 og 35« til: »stk. 2-23, 33 og 34«.

21. I § 9 c, stk. 1, 3. pkt., ændres »stk. 26-33 og 36-43« til: »stk. 25-32 og 35-42«.

hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derimod, betinges opholdstilladelse efter 1. pkt. som følge af en familiemæssig tilknytning til en herboende person af, at de i § 9, stk. 2-24, 34 og 35, nævnte betingelser er opfyldt. Bestemmelserne i § 9, stk. 26-33 og 36-43, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2-7. ---

§ 9 h. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Hvis en ansøgning, der er omfattet af stk. 1, afvises på andet grundlag end manglende gebyrbetaling, jf. § 9, stk. 25, § 9 a, stk. 5-7, § 9 c, stk. 6, § 9 f, stk. 9, § 9 g, stk. 3 og 4, § 9 i, stk. 4 og 5, § 9 j, stk. 2 og 3, § 9 k, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, § 9 l, stk. 2 og 3, § 9 m, stk. 3 og 4, § 9 n, stk. 2 og 3, § 9 q, stk. 10-12, § 11, stk. 10, og § 47 b og regler udstedt i medfør af § 9 g, stk. 1 og 2, skal gebyret tilbagebetales fratrukket et beløb på 750 kr.

Stk. 8-15. ---

§ 11. ---

Stk. 2-19. ---

22. I § 9 h, stk. 7, § 33 a, stk. 1, og § 33 b, stk. 1, nr. 4, ændres »stk. 25« til: »stk. 24«.

23. I § 11 indsættes efter stk. 12 som nyt stykke:

»*Stk. 13.* Medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, som indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse senest 2 år efter en afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, eller senest 2 år efter indrejsen, hvis udlændingen på

tidspunktet for afgørelsen efter § 17, stk. 3, opholdt sig uden for landet. Fristen regnes tidligst fra det fyldte 17. år. Tidsubegrænset opholdstilladelse kan meddeles, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-4 og 6-7, samt følgende betingelser, jf. dog stk. 18:

- 1) Udlændingen har ikke i det sidste år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor. Danskbonus efter integrationslovens § 22 anses ikke som hjælp efter integrationsloven.
- 2) Udlændingen har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse, jf. stk. 8, nr. 1, eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 1 år inden for de sidste 2 år forud for afgørelsen om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.
- 3) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.«

Stk. 13-19 bliver herefter stk. 14-20.

§ 17. ---

Stk. 2. Ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden

24. *§ 17, stk. 2,* ophæves, og i *stk. 3 og 4,* der bliver *stk. 2 og 3,* udgår »og 2«. *Stk. 3-5* bliver herefter *stk. 2-4.*

Gældende formulering

for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Stk. 3. Det kan dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 21, eller § 9 c, stk. 1.

Stk. 4. En opholdstilladelse, der er givet i medfør af §§ 7-8, ophører først efter stk. 1 og 2, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Stk. 5. ---

§ 19. En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages:

1)-3) ---

4) Når opholdstilladelsen er betinget af, at udlændingen eller den herboende person ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. § 9, stk. 5, 2. og 3. pkt., stk. 19, 1. og 2. pkt., og stk. 24, 1. og 2. pkt., og udlændingen eller den herboende person modtager sådan hjælp.

5) ---

6) Når opholdstilladelsen er betinget af, at en herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, jf. § 9, stk. 6, nr. 1, stk. 19, 3. pkt., og stk. 24, 3. pkt., og den herboende person ikke længere kan godtgøre dette. Bestemmelserne i § 9, stk. 31, finder tilsvarende anvendelse.

Lovforslaget

25. § 17, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., ophæves.

26. I § 17 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 2, som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Medmindre varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, anses en opholdstilladelse ikke for bortfaldet efter stk. 1, hvis udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

7) Når opholdstilladelsen ikke er betinget af, at en herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, fordi særlige grunde taler derimod, jf. § 9, stk. 6, nr. 1, stk. 19, 3. pkt., og stk. 24, 3. pkt., og disse særlige grunde ikke længere foreligger, og den herboende person ikke kan godtgøre at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse. Bestemmelserne i § 9, stk. 31, finder tilsvarende anvendelse.

8)-15) ---

16) Når opholdstilladelsen er betinget af, at udlændingen består en danskprøve, jf. § 9, stk. 34 og 35, og udlændingen ikke har bestået prøven inden for de frister, der er nævnt i § 9, stk. 34 og 35.

17)-18) ---

Stk. 2-11. ---

§ 33 a. En udlænding har ret til at blive her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7 eller 9 d eller en ansøgning om opholdstilladelse, som tillades indgivet her i landet efter § 9, stk. 25, § 9 a, stk. 5 eller 6, § 9 c, stk. 6, § 9 f, stk. 9, § 9 i, stk. 4, § 9 j, stk. 2, § 9 k, stk. 2, § 9 l, stk. 2, § 9 m, stk. 3, § 9 n, stk. 2, § 9 p, stk. 2, eller § 9 q, stk. 11.

Stk. 2-3. ---

§ 33 b. Der tillægges opsættende virkning i følgende tilfælde:

1)-3) ---

4) Ved ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse, som tillades indgivet her i landet efter § 9, stk. 25, § 9 a, stk. 7, § 9 c, stk. 6, § 9 f, stk. 9, § 9 i, stk. 5, § 9 j, stk. 3, § 9 k, stk. 3, § 9 l, stk. 3, § 9 m, stk. 4, § 9 n, stk. 3, § 9 p, stk. 3, eller § 9 q, stk. 12.

5) ---

Stk. 2. ---

27. Efter § 37 l indsættes:

»§ 37 m. Udlændinge- og integrationsministeren kan i tilfælde af massetilstrømning af asylansøgere til Danmark beslutte at forlænge perioden på 2 år, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, til 3 år.«

§ 40 d. I forbindelse med at en udlænding skal aflægge de prøver, der er nævnt i § 9, stk. 34 og 35, og § 9 f, stk. 5, 1. pkt., kan prøveafholder uden udlændingens samtykke fra Udlændinge- og Integrationsministeriets personregister over udlændinge indhente oplysninger om udlændingens 1)-6) ---

§ 44 a. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, kommunalbestyrelsen, restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 9, stk. 27, politiet og Udlændingenævnet kan uden samtykke indhente de oplysninger i indkomstregisteret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Stk. 6-20. ---

§ 44 c. Kommunalbestyrelsen underretter Udlændingestyrelsen om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller

28. § 44 c affattes således:

»§ 44 c. Kommunalbestyrelsen videregiver uden samtykke fra forældremyndighedens

Gældende formulering

begrundet mistanke om, at mindreårige udlændinge har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejser eller andre udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der gennemfører en forebyggende samtale med eller tilbyder anden form for særlig støtte til forældrene til en mindreårig udlænding, jf. § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, på grund af kendskab til eller begrundet mistanke om, at den mindreårige udlænding opholder sig uden for landet på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, skal i den forbindelse oplyse forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. § 17.

Stk. 3. Underretning efter stk. 1 skal indeholde oplysning om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har gennemført en forebyggende samtale med eller tilbudt forældrene til en mindreårig udlænding, der er omfattet af stk. 1, anden form for særlig støtte efter reglerne i § 11, stk. 3, og § 52, stk. 3, nr. 3 og 9, i lov om social service, og om kommunalbestyrelsen i den forbindelse har orienteret forældrene om reglerne om bortfald af opholdstilladelse, jf. stk. 2.

Løvforslaget

indehaver til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration oplysninger om en mindreårig udlænding, hvis kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet. Kommunalbestyrelsen videregiver løbende til Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration nye oplysninger omfattet af 1. eller 2. pkt.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen om en mindreårig udlænding, når Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration har kendskab til eller begrundet mistanke om en forestående eller aktuel genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for den mindreårige udlænding. Det samme gælder for gennemførte genopdragelsesrejser og andre udlandsophold af negativ betydning for udlændingen, uanset om udlændingen er blevet myndig efter rejsen eller udlandsopholdet.

Stk. 3. Til brug for vurderingen efter § 17, stk. 3, og § 39 a, stk. 3, nr. 5, og stk. 8, kan Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration afholde en samtale med en mindreårig udlænding uden samtykke fra

Gældende formulering

Lovforslaget

forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til den mindreårige udlændings bedste taler herfor (børneoplysningssamtale). Den mindreårige udlænding har ret til at lade sig bistå af andre. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan tilsidesætte en mindreårig udlændings valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen ikke vil varetage udlændingens interesser. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for, at den mindreårige udlænding kan udtrykke sig frit. En bisidder for en mindreårig udlænding skal være fyldt 15 år. Straffelovens §§ 152-152 f finder tilsvarende anvendelse for bisiddere for mindreårige udlændinge.«

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 10, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17, til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a og §§ 9 i-9 n og 9 p træffes af Udlændingestyrelsen, efter at Styrelsen for International Rekruttering og Integration har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelse fortsat er til stede.

Stk. 7. Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17, til udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 b træffes af Udlændingestyrelsen,

29. I § 46, *stk. 1*, ændres »stk. 26, 27 og 36-38« til: »stk. 25, 26 og 35-37«.

30. I § 46, *stk. 6 og 7*, udgår », stk. 3-9, 12, 14, 16 og 17«.

efter at udlændinge- og integrationsministeren har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

Stk. 8-11. ---

§ 46 a. ---

Stk. 2. Udlændingenævnet kan endvidere behandle klager over:

1) Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9, § 9 a, § 9 c, stk. 1, eller §§ 9 d-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q er bortfaldet, jf. §§ 17-18. Det samme gælder klager over afslag på ansøgninger om, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, og § 17 a, stk. 2.

2)-4) ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme gælder Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om, at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 3, og § 17 a, stk. 2.

Stk. 5-9. ---

§ 48 f. Udlændingestyrelsen bedømmer, om en udlænding har bestået danskprøven på A1-niveau og danskprøven på A2-niveau, jf. § 9, stk. 34 og 35. Udlændingestyrelsens bedømmelse af, om en udlænding har bestået prøverne, kan påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Klagen skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet,

31. I § 46 a, stk. 2, nr. 1, og § 46 a, stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2 og 3«.

Gældende formulering

senest 7 dage efter at resultatet af bedømmelsen er meddelt den pågældende udlænding. Klager, der indgives senere, afvises.

Lovforslaget

§ 48 g. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 9, stk. 36-38, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.